

DPS

DANSK PSYKIATRISK SELSKAB

Årsberetning

1997

INDHOLD	side
1. Formandens beretning 1997	
1.1. Medlemstal	5
1.2. Medlemsmøder	6
1.3. DPS's struktur	7
1.4. Bestyrelse	8
1.5. Dansk Psykiatrisk Selskabs arbejde	8
2. Beretning fra Børne- og Ungdomspsykiatrisk sektion for året 1997	16
3. Medlemsbrevet	21
4. Udvalg under DPS	
4.1. Uddannelsesudvalgene	
4.1.1. I-kursusudvalgene	21
4.1.1.1 Vest	21
4.1.1.2 Øst	22
4.1.2. Videreuddannelsesudvalget, voksenpsykiatri	22
4.1.3. Videreuddannelsesudvalget, børne- og ungdomspsykiatri	25
4.1.4. Efteruddannelsesudvalget	29
4.2. Behandlingsudvalgene	
4.2.1. Udvalget for psykoterapeutiske behandlingsmetoder	31
4.2.2. Udvalget for socialpsykiatriske behandlingsmetoder	33
4.2.3. Udvalget for biologiske behandlingsmetoder	34
4.3. Diagnoseudvalget	35
4.4. Forskningsudvalget	36
4.5. Kvalitetsudviklingsudvalget	39
4.6. Ad hoc udvalg vedr. Klinisk sexologis fremtidige placering i psykiatri	40
5. Fonde, bestyrelser m.v. med repræsentation fra DPS	
5.1. Psykiatrisk Forskningsfond af 1967	41
5.2. Erik Strömgren-fonden	41
5.3. Ole Rafaelsens Fond	41
5.4. Fanny Miranda og Willy R Rokbøll's Fond	42
5.5. PsykiatriFonden	42
5.6. Slagtermester Wørzner og hustru Inger Wørzner? s mindelegat til fordel for forskning af sindslidelser	43

5.7.	Studenterrådgivningen	43
6.	Specialistnævnet og 14 rådet	
6.1.	Specialistnævnets gruppe af tilfornordnede speciallæger (4)	44
6.1.1.	Voksenpsykiatrisk sektion	44
6.1.2.	Børne- og Ungdomspsykiatrisk sektion	44
6.2.	14 konsulent	
6.2.1.	Voksenpsykiatrisk sektion	44
6.2.2.	Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion	45
6.3.	Inspektorordningen	46
6.3.1.	Voksenpsykiatrisk sektion	46
6.3.2.	Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion	
7.	Faglige grupper	
7.1.	Interessegruppen for transkulturel psykiatri	46
7.2.	DPS's misbrugsgruppe	
7.3.	Gerontopsykiatrisk interessegruppe	47
7.4.	Retspsykiatrisk interessegruppe	48
7.5.	Ungdomspsykiatrisk interessegruppe	50
7.6.	Interessegruppen for socialpsykiatri og familiepsykiatri	51
7.7.	Psykotraumatologisk interessegruppe	51
7.8.	Interessegruppen for historisk psykiatri	
7.9.	Oligofrenipsykiatrisk interessegruppe	
7.10.	Interessegruppen for psykosomatik og liaisonpsykiatri	53
7.11.	International interessegruppe	53
8.	Fraktionen af yngre psykiatere (FYP)	55
9.	Danske psykiatere og børnepsykiateres organisation (DPBO)	56
10.	Dansk Medicinsk Selskab	58
11.	Nordisk samarbejde	
11.1.	Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomité (NPS)	59
11.2.	Nordic Journal of Psychiatry	60
11.3.	Nordisk arbejdsgruppe for børne- og ungdomspsykiatrisk forskning	60
12.	Internationalt samarbejde	
12.1.	World Psychiatric Association	61
12.2.	Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS),	

	sektion for børne- og ungdomspsykiatri/psykoterapi	61
12.3.	Union Européenne des Médecins Spécialistes (UEMS), sektion for voksenpsykiatri	63
13.	DPS's råd for personidentificerbar forskning ved det psykiatriske centralregister	64
14.	WHO Collaborating Center	64
15.	Sundhedskomiteens psykiatriudvalg	64
16.	Sundhedsstyrelsens rådgivningsgruppe vedrørende psykiatri	65
17	DADL udvalg vedr. efteruddannelse	66
18.	Udvalg vedrørende forslag til handlingsplan til forebyggelse af selvmord i Danmark	66
19.	Dansk Psykiatrisk Selskabs love	67
20.	FYP's vedtægter	73

1. FORMANDENS BERETNING

1.1. MEDLEMSTAL

Medlemstal pr. 10.12.1996

Ordinære medlemmer	967
Æresmedlemmer.....	3
Alderspensionister og privatiserende.....	155
<i>I alt</i>	<i>1125</i>
Voksenpsykiatrisk sektion	1002
Børnepsykiatrisk sektion.....	123
Fraktionen af yngre psykiatere	487

Afgået ved døden i 1997:

Anne-Mette Nørhave
 Torben Bendix
 Jørgen Boas
 Birte Høeg Brask
 Carl Gerhard Magelund
 Margrethe Lomholt Kemp
 Charlotte Stage
 Johannes Andreassen
 Solveig Bystøl
 Poul Jacob Rasch
 Lise Nørgaard

Medlemstal pr. 12.12.1997

Ordinære medlemmer	981
Æresmedlemmer.....	3
Alderspensionister og privatiserende.....	166
<i>I alt</i>	<i>1150</i>
Voksenpsykiatrisk sektion	1025
Børnepsykiatrisk sektion.....	125
Fraktionen af yngre psykiatere	487

Kønsfordeling	Mænd	Kvinder	Ialt
PLO	3	0	3

6

FAYL	188	272	460
FAS	440	228	668

1.2. MEDLEMSMØDER**Møde nr. 561, 28.02.1997**

Sted: Odense.

Emne: Generalforsamling og årsmøde.

Fremtidens psykiatri.

Psykiatriens væsentligste aktuelle problemer: Povl Munk-Jørgensen, Peter Kramp, Kirsten Hørder, Bent Kawa.

Distriktskykiatri: Per Vendsborg vs., Per Kragh-Sørensen.

Social psykiatri: Niels Reisby vs., Kjeld Reinert.

Sygehuspsykiatri: Ralf Hemmingsen vs., Anne Lindhardt.

Møde nr. 562, 30.05.97

Sted: København.

Emne: Temadag om spiseforstyrrelser.

Diagnostik, forskelle og ligheder mellem anorexia nervosa og bulimia nervosa. v/Marianne Hertz, Rigshospitalet.

En integreret psykiatrisk-medicinsk behandlingsmodel.

3 års patienter. v/Kirsten Hørder, Odense Universitetshospital

Psykoterapi til anorexia nervosa patienter. v/Thorkil Sørensen, Odense Universitetshospital.

CRISP'S model for anorexia nervosa. v/Marianne Hertz, Rigshospitalet.

Behandling af bulimia nervosa. v/Kristian Rokkedal, Børne- og ungdomspsykiatrisk Hospital.

Prognose og outcome i DK. v/Søren Nielsen, Bispebjerg hospital.

Instrumenter i anorexia nervosa og bulimia nervosa forskning. v. Kirsten Hørder

Møde nr. 563, 17.11.1997.

Sted: København.

Emne: Landsdækkende klinisk psykiatriske databaser - principper, formål, finansiering, praktiske forhold.

Fuldmægtig Ulrik Krener, Sundhedsstyrelsen: Landsdækkende kliniske databaser.

Anne Lindhardt: Kvalitetssikringsudvalgets synspunkter.

Per Jørgensen: Klinisk skizofrenidatabase.

Henrik Dam: Depressionsdatabase.

Tom G. Bolwig: ECT-database.

Povl Munk-Jørgensen: Registermæssige forhold.

Møde nr. 564, 20.11.1997

Sted: København.

Emne: Cognitive Therapy of Substance Abuse.

Foredragsholder: Cory Newman, Ph.D, Clinical Director, Center for Cognitive Therapy, Department of Psychiatry, Pennsylvania.

Mødeleder: Birgit Jessen-Petersen

1.3. DPS? STRUKTUR

Selskabet er et videnskabeligt selskab for både psykiatere og børne- og ungdomspsykiatere. Selskabet består derfor af to sektioner, der har én fælles bestyrelse. En stor del af selskabets yngre medlemmer er sluttet sammen i Fraktionen af Yngre Psykiatere (FYP). Selskabets øverste myndighed er generalforsamlingen, der afholdes hvert år i februar. På generalforsamlingen vælges formanden for bestyrelsen. Bestyrelsen kan nedsætte en række stående udvalg indenfor de områder, der er selskabets særlige arbejdsområde, nemlig uddannelse og forskning. Bestyrelsen har endvidere mulighed for at udpege ad hoc udvalg, når særlige opgaver gør det påkrævet.

Lovene giver mulighed for, at medlemmer kan slutte sig sammen i faglige grupper (interessegrupper). Interessegrupperne kan organisere sig med vedtægter, der er godkendt af Dansk Psykiatrisk Selskab.

1.4. BESTYRELSEN

Der har været afholdt 10 bestyrelsesmøder: 6.1, 3.2., 28.2., 7.4., 5.5., 2.6., 12.9., 6.10., 3.11., 15.12.

Bestyrelsen pr.1.1.1998:

Raben Rosenberg (formand)

Voksenpsykiatrisk sektion

Bent Rosenbaum (næstformand)	på valg 1998	valgt 1996
Kirsten Gormsen (kasserer)	på valg 1999	valgt 1997
Anne Stub Naylor (sekretær)	på valg 1998	valgt 1996
Kjeld Reinert	På valg 1998	valgt 1996
Bent Kawa	på valg 1998	valgt 1996
Marianne Geoffroy	ønsker ikke genvalg	valgt 1996

Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion

Jens Buchhave (næstformand)	på valg 1999	valgt 1997
Per Hove	på valg 1999	valgt 1997
Anne-Rose Wang	på valg 1999	valgt 1997

1.5. DANSK PSYKIATRISK SELSKABS ARBEJDE*Fremtidens psykiatri*

Fremtidens psykiatri var det stolte og perspektivrige emne for det faglige program ved sidste års generalforsamling. Hvad vil karakterisere forholdet mellem henholdsvis sygehusbaseret psykiatri, distrikts- og socialpsykiatri i fremtiden? Inden for de seneste år er der udsendt en række betydningsfulde publikationer, der giver et godt grundlag for den fortsatte diskussion af psykiatriens organisation og indhold, blandt andet om kvalitetssikring og udvikling, de fysiske rammer på sygehusafdelinger og personalenormering i distriktspsykiatrien. Et vigtigt dokument er en redegørelse fra en *tværministeriel embedsmandsgruppe* omkring indsatsen for sindslidende. I denne redegørelse findes der en detaljeret fremstilling af Sundhedsvæsenets tilbud, herunder sengepladser, fysiske rammer, distriktspsykiatriske tilbud til særlige grupper, sociale tilbud til sindslidende (herunder bl.a. botilbud efter Bistandslovens ¶12) samt udviklingen på undervisningsområdet.

Amterne har som bekendt valgt forskellige organisatoriske løsningsmodeller. DPS finder ikke alle lige beundringsværdige. Med særlig bekymring har vi set på planer i Nordjyllands Amt om at lade døgnhuse i bistandslovens regi varetage en række funktioner, som traditionelt foregår på åbne psykiatriske afdelinger. Bistandsloven er vigtig for psykiatrien, men mange essentielle psykiatriske behandlingsopgaver kan ikke ske med basis heri. Selskabet har - efter at være blevet informeret om udviklingen fra kolleger i det nordjyske - rettet henvendelse til amtsborgmesteren og peget på de mange problemer, som udviklingen uundgåeligt vil føre med sig, fx omkring uddannelse, kvalitet i behandling, rekruttering til faget m.v.

Det er fremhævet, at psykiatri er et lægeligt fag, og at organisationen af psykiatri må baseres herpå.

Distrikts- og socialpsykiatri

Distriktspsykiatrien er nu ved at være udbygget i den berømte dybde og bredde, og i de kommende år vil man derfor få at se, om udviklingen går ? i den rigtige retning? , specielt om distriktspsykiatrien er bemanded til at varetage de vigtige behandlingsopgaver, som pålægges dem. De præcise opgaver for de kommende års distriktspsykiatri er i skrivende stund ved at blive udredt gennem et udvalgsarbejde i Sundhedsstyrelsen, som forventes afsluttet primo 1998. Et centralt problem er naturligvis, om de mange små distriktspsykiatriske enheder med en forholdsvis beskedne lægelig bemanning (gennemsnitligt to psykiatere) kan sikre den faglige kvalitet i ? dybden og bredden? . Der har i de senere år været peget på forskellige indikatorer på en uheldig udvikling, den kraftige stigning af kriminalitet blandt sindssyge, høj selvmordsrisiko, specielt i tiden umiddelbart efter udskrivning, og det tiltagende problem med stofmisbrug. Mange af disse forhold skyldes naturligvis ikke distriktspsykiatrien *per se* men udtryk for langt mere komplicerede sociale forandringer i samfundet. Fra politisk hold har man imidlertid sat sin lid til værdien af stærk decentraliseret psykiatri, og man må håbe på, at der nu foretages det fornødne udredningsarbejde af de organisatoriske ændringer for at sikre en tilfredsstillende udvikling.

Sygehuspsykiatri

På sidste generalforsamling oplevede man det næsten uhørte, at en majoritet, som nærmede sig

100%, udsendte en pressemeddelelse, hvor man opfordrede til styrkelse af hospitalspsykiatrien gennem flere senge. Regeringen har pålagt amterne at indberette antallet af senge og vurdere behovet for yderligere senge pr. 1.5.97. Man kan vanskeligt diskutere antallet af senge uden at tage hensyn til organiseringen af distrikts- og socialpsykiatri, men der synes at være forståelse for, at hospitalspsykiatrien mange steder er tæt ved "smertegrænsen" og dermed ikke har mulighed for at leve op til kvalitetskrav, som man i dag stiller til psykiatrisk behandling på sygehus. En opgørelse over de fysiske rammer viser dog stadig, at en væsentlig del af afdelingerne ikke har været moderniseret.

Det har naturligvis været glædeligt, at regeringen og amterne har afsat 1 mia. til at bedre blandt andet de fysiske forhold på psykiatriske hospitaler. Beløbet er dog ikke tilstrækkeligt til at sikre enestuer, og slet ikke, dersom der tilmed skal oprettes flere senge.

Sundhedsstyrelsen har initieret et større udvalgsarbejde vedrørende den lægefaglige basis for sundhedsvæsenets struktur. I den forbindelse har man udbedt sig selskabets syn på, hvad der kendetegner gode og dårlige afdelinger mht. fagligt miljø, ledelsesstil mv. Selskabet har også ytret sig omkring to nøglebegreber i den fremtidige sygehuspsykiatri: den funktionsbærende enhed og det højt specialiserede niveau på basis af blandt andet den anførte række af betænkninger og faglige rapporter mv., der er udsendt i de senere år, og som er vigtige datakilder til belysning af problemer omkring psykiatriens organisation, fysiske, personalemæssige og andre normeringer, sengetal og krav til kvalitet i behandlingen.

DPS har ønsket at vejlede Sundhedsstyrelsen om nogle af de hovedproblemer, som har afspejlet sig i debatten blandt selskabets medlemmer i de senere år. Bestyrelsen har derimod ikke følt sig berettiget til at være dommer og udnævne een amtslig organisationsform som den ? rigtige? . Det ville ikke været rimeligt i betragtning af de forskellige løsningsmodeller, der er udviklet i amterne, og som endnu kun i begrænset omfang har været gjort til genstand for systematisk evaluering.

I en tid med hovedvægt på decentralisering har DPS imidlertid understreget det lægefaglige syn, nemlig at de sværeste og dermed for psykiatrien vigtigste lidelser er sygdomme præget af vidtgående forstyrrelser af neurobiologiske funktioner og deraf følgende deficit i psykologisk og social sammenhæng.

Bestyrelsen har fremhævet, at der er nøje sammenhæng mellem sygehuspsykiatrien og distrikts- og socialpsykiatri, men at man fx for sygehuspsykiatrien kan opstille en række indikatorer og standarder på en adækvat sygehuspsykiatri. Det er særligt nærliggende at fremhæve, at der ikke bør være overbelægning, og at der skal være ordentlige fysiske rammer (enestuer med eget bad og toilet),

udenomsfaciliteter og tilstrækkelig bemanning til at sikre det, der i dag opfattes som adækvat psykiatrisk behandling, nemlig såvel biologisk som psykologisk og social behandling. Forhåbentligt bliver kvalitetsstandarder for *God psykiatrisk behandling* bindende og ikke blot vejledende med heraf følgende muligheder for at lade behandlingsmæssige ideologier være vigtigere end den faglige viden.

Psykiatri - et lægeligt fag

Det fremhæves især, at psykiatri er et lægeligt speciale med nær tilknytning til de andre neurofag, især neurologi og neuroradiologi. Desuden, at vi forventer øget subspecialisering inden for faget, fx neuropsykiatri, affektive og anxiøse lidelser, spiseforstyrrelser og liaisonpsykiatri. Gerontopsykiatri er et særligt vigtigt område, alene betinget af befolkningens fremtidige sammensætning. Et nyligt afsluttet udvalgsarbejde peger på et tæt samarbejde på amtsligt plan mellem neurologer og psykiatere omkring udredning og behandling af demens.

Bestyrelsen har fundet det vigtigt at fremhæve lægefaglige forhold omkring psykiatriens organisation, specielt den tiltagende subspecialisering betinget af den hastigt voksende viden om psykiske lidelser, som gør det umuligt fortsat at være ekspert på hele psykiatrien.

Den internationale udvikling i psykiatrisk forskning har på få år givet os en væsentligt større forståelse af sygdomsmekanismer ved flere af de vigtigste sygdomme. Der sættes stor lid til den molekylærbiologiske og genetiske forskning, og forventningerne er ikke blevet skuffet. Genet for Huntington's sygdom er karakteriseret og består af en abnorm lang sekvens af CAG nukleotider. Jo længere genet er, desto tidligere og sværere sygdom. Ved Alzheimer's sygdom er der påvist 4-5 forskellige genvarianter. Skizofreni forstås af mange forskergrupper som en udviklingsforstyrrelse med et massivt genetisk grundlag, og hvor vigtige elementer i det patofysiologiske puslespil er fundet: nedsat flow i særlige områder af hjernen og forskellige degenerative forandringer. Nye neuroleptika indvarsler en ny behandlingsæra, hvor ekstrapyramidale bivirkninger forhåbentligt bliver en saga blot. Nye antidepressiva giver klinikerne flere muligheder i hænde til ikke blot behandling af depressive tilstande, men også en række andre hyppigt forekommende lidelser inden for *psychiatria minor*. Sammen med vigtige fremskridt inden for psykoterapeutisk og socialpsykiatrisk forskning er der grundlag for en fortsat optimisme og tillid til, at systematisk lægevidenskabelig baseret forskning vil give såvel ny erkendelse som mere effektive behandlingsresultater.

Pressen

Der har ikke overraskende igen i år været megen presseomtale af problemer i psykiatrien. Snart er det distriktspsykiatri, snart SSRI-erne og snart et tredje emne. Det er næppe urimeligt at hævde, at kritik af psykiatri overvejer den positive omtale af behandlingsmæssige fremskridt. Ej heller, at et grundigt kendskab til den videnskabelige psykiatri ikke synes at være et afgørende krav til at ytre sig. Et særligt spørgsmål har drejet sig om patientrettigheder, herunder patienttilfredshed, et af tidens nøglebegreber. Det Ethiske Råd fremkom med en betænkning, hvor man foreslog en række ændringer til fremme af patienternes autonomi, også de mest syge. Det Ethiske Råd gjorde sig overvejelser omkring forhåndstilkendegivelser, som omend ikke skulle være bindende, så dog vejledende. Altså vejledende behandlingsanvisninger, såfremt patienterne fremover skulle indlægges i psykotisk tilstand. I en kronik i Politiken og debat i mediernes fremførte formanden en række betæneligheder omkring de principielt set gode forslag, bl.a. det potentielt u hensigtsmæssige i, at personer pga. manglende sygdomsindsigt kunne tænkes at ville fravælge effektiv behandling.

Det største ramaskrig omkring psykiatrisk behandling blev dog fremkaldt af Folketingets retsudvalg, som i slutningen af året i forbindelse med revision af tvangslovgivningen opfordrede til - omend forsøgsvis - at oprette medicin frie afdelinger, således at patienter, der modsatte sig tvangsbehandling, kunne "gennemleve psykosen". Det fremkaldte en voldsom reaktion hos psykiatere, der denne gang med fælles tunge påpegede det sværmeriske og urealistiske i dette forslag. Sprogbrugen var endog meget skarp, bl.a. fordi politikere herved greb ind i rent lægefaglige spørgsmål, nemlig hvad der er den mest fagligt forsvarlige behandling af psykotiske tilstande. Begrebet "gennemleve psykosen" gav mistanke om, at politikerne ikke var helt ajourført mht. de senere års forskning inden for neuropsykiatri.

Det er overraskende specielt i HjerneÅret, hvor der i særlig grad er gjort bestræbelser på at udbrede kendskab til vor viden om de neurobiologiske og neuropsykologiske forhold ved alvorlige psykiske lidelser, ikke mindst skizofreni. DPS deltog i HjerneÅrets åbningssymposium med et selvstændigt meget velbesøgt symposium, og der har været afholdt en række arrangementer lokalt og i samarbejde med PsykiatriFonden. Der er publiceret bøger og lavet TV-montager om moderne psykiatri. Ved afslutningen af HjerneÅret er der dog ingen grund til at ophøre med denne informative virksomhed. Snarere tværtimod.

Bestyrelsen har været i løbende kontakt med politikere omkring ECT-behandling og har haft

særlig glæde af at kunne fremsende ECT-betænkningen, der på få sider illustrerer det høje faglige niveau, der knytter sig til denne behandling.

Der er ikke tvivl om, at selskabets betænkninger er vigtige faglige dokumenter, ikke mindst i relation til pressen og politikere. En første foreløbig version af neuroleptikabetænkningen foreligger nu. Den endelige version vil komme i løbet af 1998. Man vil heri tage stilling til de nye antipsykotikas placering i behandlingen.

Psykiatriloven

Revision af Lov om frihedsberøvelse og anden tvang i psykiatri har været et centralt politisk tema, og ultimo 1997 er der fremsat et nyt lovforslag, baseret på blandt andet de mange kommentarer og udtalelser, som de første afstedkom. Som ved det første lovforslag lader bestyrelsen sig i sit responsum (deadline 15. januar 1998) kraftigt vejlede af den retspsykiatriske interessegruppe, der har udført et fornemt og meget grundigt arbejde, men alle medlemmer bør sætte sig grundigt ind i den for faget så vigtige lovgivning. Særligt glædeligt er det, at spørgsmålet om ? god sygehusstandard? synes at blive taget virkeligt alvorligt.

Nordisk Psykiaterkongres 2000

I maj 1997 afholdtes den Nordiske Psykiaterkongres i Trondhjem med hovedtemaet psykoterapi. Det faglige niveau var højt, og der var pæn deltagelse fra Danmark. DPS vil være vært for den kommende nordiske kongres i år 2000, og forberedelserne er allerede i gang. Sekelskiftet lægger op til en status og perspektivering af vort fag. Det er vigtigt at notere sig kongrestidspunktet i kalenderen, nemlig den 23.-28. august, år 2000.

Uddannelse

1997 var også året, hvor en ny række af U-kurser startede. Sammenlignet med den tidligere kursusrække er det mest markante, at der nu er hele to delkursusledere til at sikre kontinuiteten og et højt fagligt niveau.

Sundhedsstyrelsens inspektorordning skal ligeledes sikre et højt fagligt niveau i uddannelsesmæssig

sammenhæng, og der er udvalgt flere inspektorer, som har fået den første ? træning? .

Der er udsigt til øget uddannelseskapacitet som følge af oprettelse af flere u-stillinger, omend for en foreløbig periode. U-tiden kan måske blive opdelt mellem universitetsafdelinger og amtslige afdelinger, der kan tilvejebringe tilstrækkeligt godt uddannelsesprogram. En sådan ordning må imidlertid grundigt evalueres. Neurolog reservelægestillinger er ofte en flaskehals, men bestyrelsen har fastholdt over for Sundhedsstyrelsen, at sideuddannelsen ikke skal ændres, specielt ikke i en tid, hvor neuropsykiatrien stormer frem internationalt. Det ville være et forkert signal at udsende.

Kontinuerlig efteruddannelse er et andet centralt tema, som FAS interesserer sig for. Formentligt bliver der i fremtiden indført et eller andet registreringssystem til at monitorere efteruddannelsesaktiviteter, og derigennem bidrage til at det faglige niveau kan blive højt i en tid, hvor der er en voldsom vækst i vor viden, og hvor kloge hoveder påstår, at viden forældes på få år.

DPS øvrige arbejde og interne struktur

Bestyrelsen har haft løbende diskussioner omkring DPS' interne struktur og forskellige samarbejdspartnere i udvalg og interessegrupper.

Som noget nyt vil bestyrelsen holde et til to årlige møder med formændene for udvalgene for at sikre koordinationen. Der har været eksempler på en vis usikker rollefordeling for enkelte udvalg, hvilket i sagens natur kan være u hensigtsmæssigt og føre til overflødig dobbeltarbejde.

Man har diskuteret, om DPS struktur er blevet for kompliceret gennem dannelse af de mange udvalg og interessegrupper. Dette spørgsmål berører en vigtig problemstilling i tiden: forholdet mellem almenpsykiatrien og subspecialisering. De mange interessegrupper er vel udtryk for, at psykiatrien allerede er opsplittet i ekspertområder, men de stiller også specielle krav til at sikre sammenholdet og ensartetheden inden for DPS' rammer.

Formanden er blevet indvalgt i Sundhedsstyrelsens rådgivningsgruppe vedrørende psykiatri med reference til bestyrelsen. Bestyrelsen ønsker at opfordre til, at medlemmer - når det er muligt i udvalgsarbejder - søger at sikre en reference til selskabet, således at de ikke optræder som enkeltpersoner, deres faglige dyder ufortalte. Det vil ofte være en fordel at kunne trække på den store ekspertise inden for DPS.

Bestyrelsen har også diskuteret, om DPS har en tilstrækkelig markant udgående profil, dvs over for myndigheder, politikere og presse samt andre faggrupper inden for sundheds- og socialvæsen.

Det er indlysende let at kræve en mere markant profil, men det er ingenlunde nogen let opgave, fordi der trods betydelig enighed omkring en række faglige forhold også er ret forskellige meninger på andre områder blandt DPS' store medlemsskare.

Det er altid vigtigt for en bestyrelse af blive vejledt af medlemmerne, og man må derfor opfordre til at medlemsmøder, ikke mindst generalforsamlingen, bliver godt besøgt, ligesom medlemsbladets spalter er åbent over for diskussionsindlæg.

Bestyrelsen har endeligt iværksat udredningsarbejde omkring ambulanseregistrering og den kliniske sexologi. Der forventes en redegørelse i løbet af 1998.

Bestyrelsen har haft stor glæde af de tidligere udsendte betænkninger om ECT og kvalitetssikring. Den ser frem til den nye redegørelse omkring neuroleptika (antipsykotika) og antidepressiva.

Internet

Bestyrelsen arbejder på at oprette en hjemmeside og E-mail adresse for DPS (eventuelt via DADL-nettet) og har i årets løb været i forhandling med firmaer mhp på en let og billig tilgang til de essentielle databaser. I 1997 blev MEDLINE imidlertid gratis tilgængelig på nettet (Adresse: <http://www.ncbi.nlm.nih.gov/PubMed/>), hvorved behovet for søgemuligheder nok er noget mindsket. Alligevel er der megen psykiatrisk litteratur, der ikke findes i MEDLINE. Excerpta Medica er en anden database, som måske i en ikke for fjern fremtid kan blive tilgængelig for medlemmer af DPS.

Acknowledgement

Bestyrelsen vil endeligt takke de mange medlemmer, der har lagt et beundringsværdigt stort og uegennyttigt arbejde i selskabets mange aktiviteter. Marianne Geoffroy forlader bestyrelsen og takkes for et godt samarbejde. En særlig tak til medlemmerne af selskabets udvalg og sekretær Birthe Gotfredsen.

Raben Rosenberg

2. BERETNING FRA BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK SEKTION FOR ÅRET 1997

1. Indsatsen for sindslidende.

A. Sundhedsstyrelsens arbejdsgruppe vedr. den fremtidige tilrettelæggelse af den børne- og ungdomspsykiatriske virksomhed.

Som følge af psykiatriaftalen af 4. april 1997 mellem Regeringen og Amtsrådsforeningen, har Sundhedsstyrelsen iværksat et analysearbejde, med deltagelse af de kommunale parter mhp. at kortlægge behovet for en udvidelse af den samlede behandlingskapacitet af psykisk syge børn og unge. Til at forestå dette har Sundhedsstyrelsen nedsat en arbejdsgruppe med den opgave at udarbejde en redegørelse over udviklingen på det børne- og ungdomspsykiatriske område, og fremkommet med anbefalinger vedr. den fremtidige kapacitet og tilrettelæggelse af virksomheden.

Arbejdsgruppen består af repræsentanter både for Sundhedsstyrelsen, Amtsrådsforeningen, Sundhedsministeriet, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Kommunernes Landsforening, Dansk Psykiatrisk Selskab samt den Faglige sammenslutning af sygeplejersker beskæftiget med psykiatrisk sygepleje. Arbejdet indeholder både elementer af faglig karakter, stillingtagen til dimensioneringen af videreuddannelseskapaciteten samt muligheder for at komme med forslag til den fremtidige organisation indenfor det børne- og ungdomspsykiatriske område.

B. Målsætning for kvalitet i børne- og ungdomspsykiatri.

Arbejdsgruppen har også diskuteret den rapport, som en anden arbejdsgruppe under Sundhedsstyrelsen har udarbejdet vedr. "Målsætninger for kvalitet i børne- og ungdomspsykiatri". Denne rapport forventes snarest udgivet af Sundhedsstyrelsen som en selvstændig publikation.

C. Udvidelse af uddannelseskapacitet.

Det er nævnt både i rapporten "Indsatsen for sindslidende" og Psykiatriaftalen af 4. april 1997, at der meget hurtigt skulle tages stilling til en udvidelse af antallet af uddannelsesstillinger i børne- og ungdomspsykiatri. Fra børne- og ungdomspsykiatrisk sektionens side blev der peget på en udvidelse svarende til 2-3 ekstra speciallæger per år. Endvidere kom sektionen med konkrete forslag til de fleste af de nye enkeltstillingsklassificerede stillinger, denne udvidelse af speciallægeproduktionen ville medføre.

2. Vurderings- og ansættelsesudvalg i børne- og ungdomspsykiatri.

Igennem det sidste år har der på initiativ af Amtsrådsforeningen været ført drøftelser mellem repræsentanter fra amterne i de 3 uddannelsesregioner, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Amtsrådsforeningen, Sundhedsministeriet, Sundhedsstyrelsen samt Lægeforeningen og Dansk Medicinsk Selskab vedr. ansættelsesproceduren ved besættelse af undervisningsstillinger/blokstillinger. Disse drøftelser har medført, at en ny ansættelsesprocedure ved besættelse af undervisningsstillinger gælder for stillinger, der opslås efter den 1. januar 1998.

Pga. det børne- og ungdomspsykiatriske speciales størrelse er de såkaldte vurderings- og ansættelsesudvalg slået sammen til et udvalg: "Vurderings- og ansættelsesudvalget i børne- og ungdomspsykiatri".

Udvalget betjenes sekretariatsmæssigt af sygehusforvaltningen i Københavns Amt, hvor sundhedsfaglig vicedirektør Bent Christensen er formand for Region Øst koordinationsgruppen vedr. den lægelige videreuddannelse.

Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion har udpeget formanden for videreuddannelsesudvalget i børne- og ungdomspsykiatri, afdelingslæge Meta Jørgensen Risskov og 1. reservelæge Peter Ramsing, børne- og ungdomspsykiatrisk afdeling - Aalborg til henholdsvis repræsentant og yngre læge medlem af udvalget. Derudover har sektionen - i samarbejde med overlægerne på de afdelinger, der har enkeltstillingsklassificerede undervisnings- og 1. reservelægestillinger - kommet med forslag til de øvrige medlemmer af udvalget.

3. Vejledning om faglig bedømmelse af ansøgere til overlægestillinger - herunder særlige regler for visse specialer bl.a. børne- og ungdomspsykiatri.

Sundhedsstyrelsen har i sin vejledning nr. 107 af 4. juli 1997 vedr. vejledning om faglig bedømmelse af ansøgere til overlægestillinger, og som er offentliggjort i Ugeskrift for Læger af 11.8.97 præciseret, hvilke særlige regler der bl.a. gælder for børne- og ungdomspsykiatri.

De kvalifikationsgældende ansættelser (som 1. reservelæge) kan sammensættes på forskellige måder

(numrene angiver alternative klinisk kvalificerende ansættelsesforløb).

Vedr. børne- og ungdomspsykiatri nævnes det:

a. *Børnepsykiatrisk afsnit/funktionsområde*

Speciallægeanerkendelse i børne- og ungdomspsykiatri

1. 48 måneders børnepsykiatri på 2 forskellige afdelinger.
2. 36 måneders børnepsykiatri + 12 måneders ungdomspsykiatri.

b. *Ungdomspsykiatrisk afsnit/funktionsområde*

Speciallægeanerkendelse i børne- og ungdomspsykiatri

1. 36 måneders ungdomspsykiatri + 12 måneders børnepsykiatri.
2. 24 måneders ungdomspsykiatri + 24 måneders børnepsykiatri.
3. 24 måneders ungdomspsykiatri + 24 måneders voksenpsykiatri.

Speciallægeanerkendelse i voksenpsykiatri

1. 24 måneders voksenpsykiatri + 24 måneders ungdomspsykiatri.

Denne vejledning trådte i kraft den 1. august 1997.

4. Overgangsordning vedr. speciallægeanerkendelse i børne- og ungdomspsykiatri.

I forlængelse af Sundhedsstyrelsens udmelding om hvilke supplerende kliniske ansættelser og/eller teoretiske kurser speciallæger i voksenpsykiatri eller børnepsykiatri skulle gennemgå for at kunne opnå speciallægeanerkendelse i børne- og ungdomspsykiatri, har der i 1997 været afholdt 2 kurser for speciallæger i børnepsykiatri. Deltagerne vil herefter kunne opnå speciallægeanerkendelse i børne- og ungdomspsykiatri.

5. Den børne- og ungdomspsykiatriske ad hoc gruppe.

Ved generalforsamlingen i Dansk Psykiatrisk Selskab i 1996 blev den børne- og ungdomspsykiatriske koordinationsgruppe nedlagt og samtidig blev det foreslået at oprette en børne- og ungdomspsykiatrisk ad hoc gruppe de næste 2 år, som skulle følge og støtte etableringen af det nye speciale i børne- og ungdomspsykiatri.

Kommissoriet er:

Udvalget skal i en 2-års periode støtte etableringen af det nye speciale børne- og ungdomspsykiatri ved at

1. følge den teoretiske speciallægeuddannelse
2. følge den kliniske speciallægeuddannelse
3. bidrage til at sikre at enkeltstillingsklassifikationen stemmer overens med behovet
4. bidrage til at sikre overgangsordninger for læger fra den hidtidige uddannelse til den nye uddannelse
5. stimulere til efteruddannelse i det nye speciale, både i børne- og ungdomspsykiatrisk sektion og via DPS' efteruddannelsesudvalg
6. stimulere forskningen i det nye speciale, herunder søge at sikre professorater ved landets lærestole
7. følge den organisatoriske udvikling i landet sammen med DPBO.

Deltagerkreds:

Bestyrelsens børnepsykiatriske, voksenpsykiatriske ungdomspsykiatere, samt børne- og ungdomspsykiatriske medlemmer.

Formanden for børne- og ungdomspsykiatriske videreuddannelsesudvalg.

En af de to 4-tilforordnede i børne- og ungdomspsykiatri.

En af de to 4-tilforordnede i voksenpsykiatri.

En børnepsykiatrisk/børne- og ungdomspsykiatrisk repræsentant for psykoterapiudvalget.

Bestyrelsen udpeger formanden.

Herudover kan 14-medlemmer fra såvel børne- og ungdoms- som voksenpsykiatri hidkaldes til ad hoc opgaver, ligesom repræsentanter fra de øvrige DPS-udvalg eller fra andre områder.

Aktuelle deltagerkreds:

Formand Jens Buchhave, DPS? bestyrelse

Per Hove Thomsen, DPS? bestyrelse

Bent Kawa, DPS? bestyrelse

Anne-Rose Wang, DPS? bestyrelse

Hanne Børner, børne- og ungdomspsykiatrisk 74 tilforordnet.

Ulla Bartels, voksenpsykiatrisk 74 tilforordnet.

Hanne Søgaaard, børne- og ungdomspsykiatrisk medlem af Psykoterapiudvalget.

Der har i 1997 været afholdt 4 møder i ad hoc gruppen, som i forbindelse med generalforsamlingen i 1998 nedlægges.

6. Professorat i børne- og ungdomspsykiatri ved Århus Universitet.

Det har været glædeligt for sektionen at erfare, at der ved Århus Universitet er blevet opslået et professorat i børne- og ungdomspsykiatri. Det er fortsat ikke afklaret, hvornår der bliver opslået et professorat i børne- og ungdomspsykiatri ved Københavns Universitet. I Odense fungerer professor Gillberg fra Göteborg som gæsteprofessor.

7. Sundhedsstyrelsens udvalg vedr. lægefaglig basis for Sundhedsvæsenets struktur.

Sundhedsstyrelsen har i samarbejde med Dansk Medicinsk Selskab ønsket at udarbejde et fagligt dokumenteret grundlag til brug for sygehusplanlægningen. I den forbindelse er der nedsat en arbejdsgruppe i Sundhedsstyrelsens regi mhp. at etablere det bedst mulige grundlag i form af et kvalitativt og kvantitativt materiale, som, med behørig hensyntagen til de eksisterende rammer i det danske sygehusvæsen, kan anvendes i sygehusplanlægningen m.v. mhp. at styrke denne planlægning og sikre en ensartet høj kvalitet i landet.

Fra børne- og ungdomspsykiatrisk sektionens side har vi ikke prioriteret arbejdet i denne arbejdsgruppe særlig højt, idet vi har fundet, at Sundhedsstyrelsens selvstændige arbejdsgruppe vedr. børne- og ungdomspsykiatriens fremtidige virksomhed i tilstrækkelig grad ville belyse forholdene indenfor vores speciale.

8. Sektionsmøder.

30.5.97, København: temadag om spiseforstyrrelser. Indlæg ved Marianne Hertz, Rigshospitalet, Kirsten Hørder, Odense Universitetshospital, Thorkil Sørensen, Odense Universitetshospital og Christian Rokkedal ved Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital i Risskov. Mødet var velbesøgt.

7.11.97, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital i Risskov: depression hos børn og unge. Indlæg ved Ole Sylvester Jørgensen, Bispebjerg, Gitte Retbøl, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital i Risskov, Christina Lorentzen, Børne- og Ungdomspsykiatrisk Hospital i Risskov, psykolog Merete Mørk, Psykiatrisk Hospital i Risskov og Per Hove Thomsen, Børne- og ungdomspsykiatrisk Hospital i Risskov og praktiserende speciallæge Michael Fuglholt, Århus. Mødet var velbesøgt.

9. Vedrørende diagnosen MBD/DAMP.

Der er fortsat diskussion mellem Dansk Psykiatrisk Selskab, forældreforeningen vedr. MBD/DAMP og børne- og ungdomspsykiatrisk sektion vedr. ovenstående diagnose. Børne- og ungdomspsykiatrisk sektion har bedt diagnoseudvalget i DPS om at komme med forslag til, hvorledes diagnosticeringen af MBD/DAMP foretages indenfor rammerne af ICD-10.

10. Samarbejde med Amtsrådsforeningen.

Amtsrådsforeningen planlægger at afholde en konference om børne- og ungdomspsykiatri i 1998. I den forbindelse er den børne- og ungdomspsykiatriske næstformand inviteret til at deltage i et møde i Amtsrådsforeningens psykiatriske referencegruppe, mhp. planlægningen af denne konference.

Jens Buchhave

3. MEDLEMSBLADET

Der er i 1997 udkommet 8 numre af medlemsbrevet samt et ekstraordinært efterårsbrev med annoncering af medlemsmøder.

Anne Stub Naylor

4. UDVALG UNDER DPS

4.1. UDDANNELSESUDVALGENE

4.1.1. I-KURSUSUDVALGENE

4.1.1.1. I-KURSUS VEST

Kursusledelse:

Peter Ramsing (1995)

Poul Videbech (1995)

Kurset 1996/97, som startede i september, kunne i år optage 23 ansøgere ud af 30, 13 kvinder og 10 mænd. 22 deltagere er eller har lige været ansat i I-stillinger. 3 deltagere har i deres hidtidige uddannelse stilet mod almen praksis, men er blevet ? fanget? af psykiatrien undervejs. 4 stiler mod speciallægeanerkendelse i børnepsykiatri.

Prisen for deltagelse er kr. 4.800,-.

Kurset omfatter 12 dage og et socialt arrangement første dags aften.

Emnerne er: gruppeanalyse, dynamisk personlighedsforståelse og klassifikation, psykoterapi, spiseforstyrrelser, psykopatologi, psykiatrisk forskning, affektive sindslidelser, borderline-tilstande, medikamentel behandling af depressioner, akut manibehandling, psykologisk test, udviklingspsykologi i livslangt perspektiv, akut psykiatri, gerontopsykiatri, børnepsykiatri, ungdomspsykiatri, dynamisk psykoseforståelse, skizofreni, forebyggende behandling af maniodepressiv sygdom, kognitive behandlingsformer, frihedsberøvelse og anden tvang, retspsykiatri, misbrug, sorg og krise, psykiateruddannelse, FYP, DPS, DAMP/MBD

Poul Videbech

4.1.1.2. I-KURSUS ØST

Der var 26 ansøgere til kurset, hvoraf i alt 24 gennemførte. Kurset er dimensioneret til 25 personer. 5-6 af kursusansøgerne havde ikke oplagt valgt kurset mhp. senere speciallægeuddannelse i psykiatri, men havde planer indenfor nært beslægtede specialer.

Hovedindholdet i kurset har været uændret i forhold til forrige år, og emnerne har været:

psykiatriuddannelsen, gerontopsykiatri, psykiatriloven, forskellige former for psykoterapi, psykopatologi, psykoterapiuddannelse, kommunikation og supervision, transkulturel psykiatri, alkoholmisbrug, distriktpsykiatri, strafferetspsykiatri, forvaltningslov og klagesager, kommunikation og supervision, personlighedsforstyrrelser - diagnostik og klassifikation, børnepsykiatri, klinisk psykofarmakologi, psykiatrisk forskning, behandling af personlighedsforstyrrelser og udviklingspsykologi.

Kursusafgiften har været kr. 4.750,-

Vilhelm Schultz, formand

Boris Velande, kursussekretær

4.1.2. VIDEREUDDANNELSESUDVALGET, VOKSENPSYKIATRI

Kommissorium

Videreuddannelsesudvalget er nedsat af DPS' Bestyrelse og har følgende centrale uddannelsesopgaver: Udvalget udarbejder og ajourfører den overordnede målsætning for både den teoretiske og den klinisk obligatoriske speciallægeuddannelse i psykiatri.

Udvalget udvælger de emneområder, der skal behandles i det teoretiske kursus (U-kursus) og udpeger delkursusledere. Endvidere foretager udvalget løbende evaluering af kursernes form og indhold med henblik på eventuelle justeringer og ændringer.

Udvalget godkender grunduddannelsen i psykoterapi, mens godkendelse af vejledere ligger i Psykoterapiudvalgets regi.

Udvalget påser, at den kliniske uddannelse i I-, U- og R-stillinger samt videreuddannelse er i overensstemmelse med målsætningen herfor. I den forbindelse yder udvalget vejledning vedrørende kliniske uddannelsesspørgsmål og uddannelsesprogrammer for de nævnte stillinger. Udvalget koordinerer de teoretiske og kliniske uddannelsesprogrammer, det teoretiske I-kursus og det teoretiske U-kursus. Udvalget holder kontakt med de uddannelsesansvarlige overlæger ved U-afdelingerne.

Udvalgsmedlemmer:

Per Kragh-Sørensen (formand).

Torben Lindskov Hansen (hovedkursusleder).

Kim Solstad.

Bent Kawa.

Kjeld Reinert.

Erik Simonsen (fratrådt 01.03.1997).

Anne Bille.

Tove Mathiesen.

Jette Rask Nielsen (nyt medlem pr. 01.08.1997).

Beretningen for 1997:

Udvalget har holdt 6 møder i 1997. Der er afholdt 1 fællesmøde med delkursuslederne, 1 fællesmøde med de uddannelsesansvarlige overlæger og 1 møde med den danske repræsentant i UEMS, Section of Psychiatry, EUROPEAN BOARD OF PSYCHIATRY, Anne Lindhardt.

Det nye uddannelsesprogram:

Det nye kursusprogram for U-kursister er startet marts 1997. Kursusprogrammet består af 10 obligatoriske kurser, et evalueringskursus og Sundhedsstyrelsens (SS) SOSA-kursus. Evalueringskurset er godkendt af SS foreløbig som en forsøgsordning. SS har bevilget 630.000 kr. som budgetteret til dækning af udgifter i forbindelse med U-kurserne i 1998. Der er såvel fra kursisternes som delkursusledernes side udtrykt stor tilfredshed med de hidtil gennemførte kurser. I-kurserne og U-kurserne er nu nøje koordineret m.h.t. kursernes indhold og niveau, en udvikling som udvalget ser som et stort fremskridt, og som udvalget følger med stor interesse.

Den kliniske uddannelses indhold:

Den kliniske uddannelses indhold er drøftet med baggrund i forslag fra UEMS. UEMS kravene overstiger på mange områder de konkrete uddannelsesmuligheder, vi p.t. kan tilbyde i Danmark. Videreuddannelsesudvalget finder imidlertid kravene relevante i forbindelse med, at uddannelsesreformen har medført en reel uddannelsestid tæt på det normerede.

Videreuddannelsesudvalget finder således, at rekommandationerne fra UEMS bør drøftes i DPS' Bestyrelse. Endvidere at uddannelsesinspektorerne, de amtslige videreuddannelsesudvalg og de uddannelsesansvarlige overlæger, orienteres om rekommandationerne.

Den kliniske uddannelses indhold vil i de kommende år få en central plads i udviklingen indenfor faget. Ud fra forventningen om at stadig yngre kandidater vil blive ansat i uddannelsesblokke og kravet om, at

en nyuddannet speciallæge skal fungere selvstændigt betyder, at der må fokuseres på, at kandidaten opnår et grundigt kendskab til hospitalspsykiatri, såvel i åbent som i lukket regi.

Herudover må man forvente et grundigt kendskab til såvel praktisk som teoretisk viden i arbejdet med den ambulante patient. Kendskab til distriktskykiatri, såvel praktisk som organisatorisk. Kendskab til psykoterapi, retspsykiatri og gerontopsykiatri samt til forskningsmetoder.

Målbeskrivelsen for den kliniske uddannelses indhold må tages op til eventuel revision i relation til den nye uddannelsesreform.

Udvidelse af antallet af U-stillinger:

Planer om udvidelse af antallet af U-stillinger og deres placering har medført en konkret stillingtagen fra udvalgets side. Forslag desangående er fremsendt til DPS' Bestyrelse.

Kriterier for opnåelse af U-stilling:

SS har til DPS' Bestyrelse fremsendt beskrivelse af kriterier for opnåelse af U-stilling. Formanden for DPS' Bestyrelse har besvaret SS henvendelse i overensstemmelse med de retningslinier Videreuddannelsesudvalget har udarbejdet i 1996.

Det landsdækkende vurderingsudvalg:

Medlem af Videreuddannelsesudvalget Kim Solstad er blevet udpeget som repræsentant i det landsdækkende vurderingsudvalg, som skal medvirke ved besættelse af fremtidige U-stillinger.

Andet:

DPS' bestyrelse har afholdt møde med bl.a. formændene for forsknings-, videreuddannelses- og efteruddannelsesudvalget m.h.p. en forbedring af samarbejdet med udvalgene. Der blev aftalt, at der fremover afholdes regelmæssige møder mellem DPS' Bestyrelse og formændene for udvalgene.

Per Kragh-Sørensen

4.1.3. VIDEREUDDANNELSESUDVALGET, BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRI

Kommissorium:

1. Udvalget udarbejder og ajourfører målbeskrivelsen for speciallægeuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri. Udvalget holder sig løbende orienteret om ændringer i de generelle retningslinjer for speciallægeuddannelse, og vurderer hvorvidt sådanne ændringer bør få indflydelse på den børne- og ungdomspsykiatriske speciallægeuddannelse.
2. Udvalget holder regelmæssig kontakt med de uddannelsesansvarlige overlæger ved alle afdelinger, der har enkeltstillingsklassificerede introduktions-, undervisnings- og/eller 1. reservelægestillinger. Det påhviler udvalget at koordinere afdelingernes uddannelsesprogrammer vedr. de klassificerede stillinger. I den forbindelse yder udvalget vejledning til udarbejdelsen af uddannelsesprogrammerne, hvis dette ønskes.
3. Videreuddannelsesudvalget indstiller kandidat til "Vurderings- og ansættelsesudvalget i børne- og ungdomspsykiatri" vedr. besættelse af undervisningsstillinger/blokstillinger til bestyrelsen for Dansk Psykiatrisk Selskab vedr. repræsentanten for selskabet.
4. Udvalget planlægger - sammen med kursuslederen - de emner, som skal behandles i det teoretiske speciallægekursus. Udvalget udarbejder målbeskrivelser for det samlede teoretiske kursus og for de enkelte delkurser, ligesom udvalget udpeger kursus- og delkursusleder(e). Udvalget foretager løbende evaluering af kursets form og indhold mhp. evt. ændringer.
5. Udvalget meddeler godkendelse i grunduddannelsen i psykoterapi for læger i børne- og ungdomspsykiatrisk speciallægeuddannelse.
6. Udvalget skal sædvanligvis høres og give udtalelse til bestyrelsen vedr. spørgsmål fra Sundhedsstyrelsen og andre instanser angående speciallægeuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri. Udvalget fungerer desuden som rådgiver for f.eks. specialets tilfornede, de uddannelsesansvarlige overlæger, kliniske vejledere, Sundhedsstyrelsens inspektorer i børne- og ungdomspsykiatri og andre ansvarlige for speciallægeuddannelse i spørgsmål vedr. speciallægeuddannelsen i børne- og ungdomspsykiatri.

(Vedtaget af DPS' bestyrelse den 3. november 1997)

Udvalgsmedlemmer:

Nina Bille	(1994)
Meta Jørgensen	(1994), formand fra 1.9.97
Jens Buchhave	(1995), formand indtil 31.8.97

Bent Kawa	(1996)
Jørgen Jakobsen	(1996)
Katrine Pagsberg	(1996), kursistrepræsentant
Ann Mari Etting	(1997)

Beretning for 1997:

Udvalget har holdt 7 møder i 1997.

1. Generelle kvalifikationskriterier for besættelse af undervisningsstillinger:

Ved de 2 forrige besættelser af undervisningsstillinger har der været en del diskussion af, hvorvidt de 12 måneders introduktionsstilling i børne- og ungdomspsykiatri skulle være afsluttet på ansøgningstidspunktet vedr. undervisningsstillingerne i børne- og ungdomspsykiatri. Spørgsmålet har især været aktuelt, fordi der har været for få kvalificerede ansøgere til det opslåede antal undervisningsstillinger.

Udvalget fandt det ud fra et fagligt synspunkt vigtigt, at standarden i børne- og ungdomspsykiatri holdes høj, og at en afsluttet introduktionsstilling med positiv vurdering ved slutevaluering i den forbindelse er vigtig at fastholde. Endvidere fandt udvalget det vigtigt at fastslå, at man ved regelmæssigt at give dispensation for kravet om, at introduktionsstilling skal være afsluttet på ansøgningstidspunktet til en undervisningsstilling, kun gør det vanskeligere at opnå et tilstrækkeligt antal kvalificerede ansøgere til den næste runde, hvor undervisningsstillinger skal besættes.

Konklusionen for videreuddannelsesudvalget er, *at* der ikke skal gives dispensation for kravet om en afsluttet introduktionsstilling på ansøgningstidspunktet ved undervisningsstillingen, *at* selskabet og børne- og ungdomspsykiatrisk sektion skal fortsætte og intensivere bestræbelserne på at profilere specialet og dermed tiltrække nye yngre læger - evt. allerede under studiet, og *at* selskabet og børne- og ungdomspsykiatrisk sektion skal udnytte den offentlige opmærksomhed om forholdene i børne- og ungdomspsykiatri maksimalt mhp. at sikre specialet flere uddannelsesstillinger - herunder især introduktionsstillinger, men også flere undervisnings- og 1. reservelæ gestillinger. Endvidere vil udvalget foreslå, at de undervisningsstillinger, som eventuelt ikke blev besat pga. for få kvalificerede ansøgere, blev opslået som introduktionsstillinger.

2. Indsatsen for sindslidende:

Rapporten vedr. indsatsen for sindslidende og den efterfølgende psykiatriaftale af 4. april 1997 mellem regeringen og Amtsrådsforeningen peger på nødvendigheden af, at der sættes ressourcer af til at uddanne flere speciallæger i børne- og ungdomspsykiatri. Videreuddannelsesudvalget har derfor allerede i foråret fremsat forslag via selskabet til Sundhedsstyrelsen, som konkret peger på, hvor der kan enkeltstillingsklassificeres yderligere stillinger mhp. at øge speciallægeproduktionen med 2-3 speciallæger per år.

3. Uddannelsesblokke:

I forbindelse med opslaget af undervisningsstillinger i børne- og ungdomspsykiatri ved årsskiftet 1996/97 var disse stillinger i Region Nord og Syd opslået som blokstillinger indeholdende hele eller dele af sideuddannelsen. I Region Øst har der i 1997 været ført nogle drøftelser mellem Videreuddannelsesudvalget og de børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger i Glostrup, Hillerød og på Bispebjerg mhp. at få afklaret, hvorvidt der også i Region Øst skal opslåes blokstillinger.

I forbindelse med diskussionen nævnt ovenfor vedr. de generelle kvalifikationskriterier for besættelse af undervisningsstillinger, så er der selvfølgelig et problem i, at man f.eks. i Region Nord har valgt at have både den pædiatriske og psykiatriske sideuddannelse inkluderet i blokken sammen med undervisningsstilling og 1. reservelægestilling i børne- og ungdomspsykiatri. I modsætning hertil har man i Region Syd kun inkluderet en af sideuddannelserne i blokken, hvorfor det er naturligt, at introduktionslægen søger ud i den del af sideuddannelsen, der ikke er omfattet af blokken for derfra at søge ind i den resterende videreuddannelsesblok for at blive speciallæge i børne- og ungdomspsykiatri. I Region Øst er der fortsat en diskussion om fordele og ulemper - for både afdelingen og den enkelte yngre læge - ved blokansættelser. Det er derfor endnu ikke afklaret, hvorvidt der vil blive etableret blokke i Region Øst.

4. Næste speciallægekursus i børne- og ungdomspsykiatri:

Det næste speciallægekursus i børne- og ungdomspsykiatri starter først i 1999, pga. at det kun var 2/3 af de 6 undervisningsstillinger, der var slået op i 1997, som blev besat. Af samme grund er det usikkert, hvor mange der vil blive besat ved næste termin i 1998.

5. Ny kursusleder for speciallægekursset:

Overlæge Flemming Warborg Larsen har meddelt, at han ophører som kursusleder, når det aktuelle kursus er afsluttet i foråret 1998.

6. Revision af psykoterapibetænkningen:

Videreuddannelsesudvalget har givet forslag til enkelte mindre ændringer. Vedr. bestemmelserne om terapiforløb har vi anbefalet, at kravet om de 30 sessioner i individuel terapi, som højst må omfatte 2 patientforløb, at dette krav ændres, således at der kan være tale om en fordeling af de 30 sessioner på 3 patientforløb. Derudover har vi ønsket en præcisering af, at supervisionen af terapiforløbene i den børne- og ungdomspsykiatriske grunduddannelse i psykoterapi skal være givet af en vejleder, som er godkendt som vejleder indenfor den børne- og ungdomspsykiatriske grunduddannelse.

7. Inspektorer:

Sundhedsstyrelsen har i efteråret 1997 meldt ud, at inspektorordningen nu træder i kraft. Samtidig er det blevet oplyst, at 5 ud af 12 børne- og ungdomspsykiatriske afdelinger har anmodet om at få besøg af inspektorordningen, mhp. en vurdering af den videreuddannelse, der foregår ved afdelingen.

I den forbindelse er det beklageligt, at specialet ikke har kunnet finde de 2-3 erfarne speciallæger, som har ønsket at påtage sig opgaven.

8. Fremtidige arbejdsopgaver:

Aktuelt arbejdes der i udvalget med at færdiggøre beskrivelserne fra de teoretiske kurser i specialkursusrækken.

I forbindelse med afslutningen af den igangværende kursusrække, som er den første indenfor det nye speciale i "børne- og ungdomspsykiatri", er der planlagt en evaluering i form af både et møde mellem kursisterne og videreuddannelsesudvalget, og et møde mellem delkursusledere/kursuslederen og videreuddannelsesudvalget.

Formålet med evalueringen er ikke alene en kvalitetssikring mht. det teoretiske indhold i kursusrækken, men også at øge kommunikationen mellem udvalget, kursisterne og delkursuslederne, herunder også en gensidig orientering til brug for koordinationen af undervisningsindholdet.

I tilslutning til evalueringen af speciallægekursusrækken vil videreuddannelsesudvalget også se på

indholdet i kursusrækken vedr. introduktionskursus i psykiatri ud fra en børne- og ungdomspsykiatrisk synsvinkel, og udvalget vil om nødvendigt stille forslag til koordination af indholdet i de to kursusrækker.

Meta Jørgensen

4.1.4. EFTERUDDANNELSESUDVALGET

Kommissorium:

DPS? s efteruddannelsesudvalg er ansvarlig for, at der løbende gives efteruddannelsestilbud til psykiatere og børnepsykiatere. Målgruppen er fortrinsvis DPS? s medlemmer. Andre faggrupper kan indbydes til udvalgets aktiviteter.

Der tilstræbes en ajourføring og videreudvikling af teoretisk viden og praktiske færdigheder. Udvalget skal løbende holde overblik over forskellige tendenser i fagets udvikling og på baggrund heraf koordinere eller arrangere efteruddannelseskurser, gerne med udgangspunkt i interessegruppernes arbejde. Udvalget kan f.eks. anmode en eller flere interessegrupper om at afholde kurser.

Udvalget vil løbende føre kursuskalender over planlagte kurser i Dansk Psykiatrisk Selskabs regi samt kurser arrangeret af interessegrupperne.

Udvalgets medlemmer:

1992 Joachim Knop (formand)

1992 Per Hove Thomsen

1992 Lis Gottlieb

1994 Birgitte Vange

1994 Birgit Kijne

1997 Carsten Haverup Kristensen

Beretning for 1997:

1997 har været et meget aktivt år for efteruddannelsesudvalget. Der har været stor tilslutning til de afholdte kurser, hvilket afspejler, at der er et betydeligt behov blandt DPS? s medlemmer for at ajourføre og videreudvikle teoretisk viden og praktiske færdigheder indenfor vores fag.

Kursusaktiviteter:

23.-24.1.1997: Psykosomatik. Der var 44 deltagende kursister på Hotel Hvide Hus i Ebeltoft. Kurset var tilrettelagt af Joachim Knop, Per Fink og Torben Birket-Smith. Under mødet blev en ny DPS-interessegruppe om liaison psykiatri i øvrigt drøftet.

1.3.1997: I forbindelse med DPS? s årsmøde i Odense blev der afholdt følgende 2 efteruddannelseskurser:

De nye antipsykotika (kursusledelse: Birthe Glenthøj, Jes Gerlach og Rasmus Licht) og pårørendegrupper - psykoedukation (arrangeret af Birgitte Vange og Birgit Kijne). Begge formiddagskurser havde god tilslutning fra årsmødets deltagere.

17.-18.4.1997: Krise- og katastrofepsykiatri. Kurset blev ledet af Birgit Kijne, havde stor tilslutning og gode evalueringer.

11.-12.9.1997: Børnefamilier med psykisk syge voksne, tilrettelagt og arrangeret af Birgitte Vange. Igen blev der noteret stor tilslutning og gode evalueringer af kurset.

30.-31.10.1997: Supervision. I anledning af kursets hovedkraft Murray Cox? s død måtte kurset desværre aflyses. På aflysningstidspunktet havde ca. 40 kursister tilmeldt sig. Supervisionstemaet vil blive taget op på et senere tidspunkt.

Kommende kurser:

I 1998 har vi foreløbigt planlagt følgende kurser:

29.-30.1.1998: Psychiatria Minor (angst, obsessive - kompulsive tilstande, misbrugsproblemer, bulimi).

28.2.1998 DPS årsmøde i Odense: To kurser planlægges:

1. Personlighedsforstyrrelser.
2. Forebyggelse af affektivt recidiv.

23.-24.4.1998: Den psykiatriske erklæring. Program udkommer snart i DPS? s medlemsbrev.

DADL? s centrale efteruddannelsesudvalg:

Dette vigtige udvalg, der har Joachim Knop som DPS-repræsentant, har holdt 3 møder i 1997. Forskellige pilotprojekter er realiserede i form af artikelsier i Ugeskrift for Læger med henblik på afprøvning af egnede evalueringsmetoder. Den essentielle diskussion om finansiering, styring og

implementering er endnu ikke kommet i gang. Mødeaktiviteten i udvalget genoptages januar 1998.

I øvrigt:

Sammen med DPS? s forskningsudvalg og videreuddannelsesudvalg deltager efteruddannelsesudvalget i løbende drøftelser med DPS? s bestyrelse om DPS? s rolle som toneangivende meningsdanner i den offentlige psykiatriske debat.

Økonomi:

I løbet af 1997 synes der at tegne sig en god balance mellem kursustilskud fra DADL og medicinalindustrien.

Joachim Knop

4.2. BEHANDLINGSUDVALGENE

4.2.1. UDVALGET FOR PSYKOTERAPEUTISKE BEHANDLINGSMETODER

Kommissorium

'Udvalget for Psykoterapeutiske Behandlingsmetoder' (forkortet UPBM):

- ? UPBMs overordnede formål er at fremme udbredelse af psykoterapi i behandlingen af psykiatriske patienter samt fremme interesse, forståelse og viden om psykoterapi og psykoterapiuddannelse blandt Dansk Psykiatrisk Selskabs medlemmer
- ? UPBM skal med udgangspunkt i den nu vedtagne "Betænkning om uddannelse i psykoterapi", marts 1993, rådgive bestyrelsen ved implementeringen heraf. Hertil hører varetagelse af evaluering og godkendelse af uddannelsesstilbud og uddannelsesforløb, godkendelse af vejledere og supervisorer samt udfærdigelse af kriterier for udpegning af vejledere og supervisorer i den overgangsperiode, som implementeringen nødvendiggør.
- ? UPBM skal i samarbejde med videreuddannelsesudvalget følge og beskrive udviklingen for grunduddannelsen i psykoterapi som led i speciallægeuddannelsen i psykiatri og Børne- og Ungdomspsykiatri
- ? UPBM skal holde sig internationalt orienteret inden for området
- ? UPBM skal planlægge og koordinere andre uddannelsesprojekter inden for børne- og ungdomspsykiatrisk psykoterapi

Aktiviteter

Udvalget har først og fremmest fortsat det store arbejde med at implementere 'Betænkningen om uddannelse i psykoterapi'. Dette har krævet stillingtagen til godkendelse af uddannelsesinstitutioner og godkendelse af enkeltpersoner. Følgende uddannelsessteder har per 1. november 1997 fået godkendelse for uddannelser som kan kvalificere som hoved- og/eller bifag:

- I. Institut for Analytisk Gruppe- og Familierapi, KAS Gentofte med:
  - Ia) Den 3-årige gruppeanalytiske psykoterapiuddannelse (GAPU)
  - Ib) Den 3-årige par- og familierapiuddannelse (POFU)
  - Ic) Den 4-årige gruppeanalytiske (GAU)
- II. Selskab for Adfærds- og Kognitiv Terapi med: den 1-årige uddannelse i adfærds- og kognitiv terapi
- III. Dansk Forening for Klinisk Sexologi med: Den postgraduate sexologiske terapeutuddannelse
- IV. Familierapeutisk Center i Aalborg med: Den 3-årige efteruddannelse i Strukturel Familierapi og Systemtænkning
- V. Uddannelsesafdelingen under psykiatrien i Århus amt, med: Den 2-årige videreuddannelse i kognitive behandlingsformer
- VI. Den 3-årige uddannelse i psykoterapi (ved A.Groth, N.Leick, J.Nystrup)
- VII
  - a) Den 1-årige gruppeanalytiske uddannelse
  - b) Den 3-årige gruppeanalytiske uddannelse ved Gruppeanalytisk Institut i Jylland
- VIII. Ansættelse i mindst 1? år ved Psykoterapeutisk afdeling, Psykiatrisk Hospital i Århus
- IX. Psykoterapiuddannelsen i Nordjylland.

Udvalget har som vejledere godkendt en række kolleger, som tidligere (dvs. før februar 1994) er blevet godkendt i DPS som vejledere i samtaleteknik/psykoterapi i henhold til retningslinjer specificeret i DPS's medlemsbrev januar 1996, s. 10. Godkendelse som vejledere efter denne ordning kan ikke mere finde sted.

Derudover er flere kolleger nu blevet godkendt med hoved- og/eller bifag, en del har fået afslag. Langsommelig i behandlingen af sager har været beklagelig, men uundgåelig. En liste over godkendte vejledere per 1/11 1997 er fremsendt til Medlemsbrevet.

Udvalget har behandlet enkelte klagesager i forbindelse med godkendelse. Derudover har udvalget beskæftiget sig med problemet etik og moral i psykoterapi.

Udvalget er påbegyndt revisionen af Betænkningen om psykoterapi. Flere af selskabets medlemmer og mange afdelinger har bidraget med ændringsforslag og kommentarer. Revisionen kan forventes færdiggjort fra Udvalgets side i foråret 1998.

Udarbejdelse af retningslinjer for psykoterapeutisk behandling af depression og skizofreni er påbegyndt.

Udvalgsmedlemmer:

- 1993 Bent Rosenbaum
- 1993 Margit Grønne Jørgensen
- 1994 Thorkil Sørensen
- 1995 Jens Knud Larsen (udtræder 1998)
- 1995 Jan Uwe Klahn
- 1996 Anne-Mette Bruun Svendsen
- 1996 Hanne Westermann Søgaard

Bent Rosenbaum

4.2.2. UDVALGET FOR SOCIALPSYKIATRISKE BEHANDLINGSMETODER

Medlemmer:

- 1995 Karin Garde
- 1995 Helle Aggernæs
- 1995 Else Bonde
- 1995 Inge Eldrup
- 1995 Merete Nordentoft (formand)
- 1997 Anders Kelstrup

Udvalget har i hele 1997 arbejdet med at udarbejde vejledende retningslinier for god standard i socialpsykiatrisk skizofreni behandling. Udvalget vil beskrive retningslinier for både det voksenpsykiatriske og børne- og ungdomspsykiatriske område.

Merete Nordentoft

4.2.3. UDVALGET FOR BIOLOGISKE BEHANDLINGSMETODER

Udvalget (ad hoc gruppen til udarbejdelse af vejledende retningslinier for behandling med antipsykotika) har primært arbejdet med færdiggørelsen af de nye vejledende retningslinier for behandling med antipsykotika. Udvalget har prioriteret ? brugervenlige? retningslinier, der kan læses samlet eller bruges til opslag. Vi har endvidere forsøgt at tage højde for indførelsen af ny medicin med færre bivirkninger. Retningslinierne blev fremsendt til DPS? bestyrelse i august. Bestyrelsens kommentarer er aktuelt ved at blive indarbejdet.

Herudover er der nedsat et udvalg, der i løbet af 1998 vil udarbejde retningslinier for behandling med antidepressiva.

Udvalget har endvidere efter forespørgsel fra bestyrelsen udarbejdet svar på forespørgsel fra Lægemiddelstyrelsen vedrørende anvendelse af de nye atypiske antipsykotika. Sidstnævnte er foranlediget af kritik af, at disse præparater ikke har opnået generelt tilskud, idet Lægemiddelstyrelsen har betragtet de nye atypiske antipsykotika som ? analoge? med typiske antipsykotika (de gamle neuroleptika). Udvalget er klart uenig i denne politik, idet man må betragte den mildere bivirkningsprofil som et reelt og afgørende fremskridt i behandlingen af psykotiske tilstande.

Medlemmer:

Birte Glenthøj, formand

Annette Gjerris

Per Vestergaard

Rasmus Licht

Per Glue

Ole Sylvester Jørgensen

Medlemmer af ad hoc gruppen til udarbejdelse af retningslinier for behandling med antipsykotika:

Birte Glenthøj, formand

Jes Gerlach

Rasmus Licht

Ole Sylvester Jørgensen

Nils Gulmann

Medlemmer af ad hoc gruppen til udarbejdelse af vejledende retningslinier for behandling med antidepressiva:

Annette Gjerris, formand

Raben Rosenberg

Per Kragh-Sørensen

Per Hove Thomsen

Per Vestergaard

Birte Glenthøj, formand

4.3. DIAGNOSEUDVALGET

ICD-10 diagnostikken har nu været anvendt i henved 4 år, og er ved at være vel indarbejdet, støttet af endnu en opfølgings- og uddannelsesrunde med bedømmelse og diskussion af udsendte case-stories. Fra i år indgår ICD-10-kursus også som led i den teoretiske kursusuddannelse. Der er fortsat besvaret forespørgsler om konkrete diagnosticerings- og registreringsproblemer, men der har fremdeles ikke været større principielle problemer, som har nødvendiggjort udvalgs møder.

Udvalgsmedlemmer:

Lise Israelson

Gitte Juel Henningsen

Anne Mette Skovgård

Ole Mors

Raben Rosenberg

Sigurd Benjaminsen

Aksel Bertelsen (formand)

4.4. FORSKNINGSUDVALGET

Kommissorium

- . Forskningsudvalget skal fungere som rådgivende organ for DPS i forskningsspørgsmål.
- . Forskningsudvalget skal løbende søge at skaffe sig et overblik over den aktuelle psykiatriske forskning, forskningsvilkår og forskerrekruttering og over for DPS påpege forskningsområder, der kræver nøje belysning.
- . Forskningsudvalget skal udgøre en baggrundsgruppe for den evt. psykiatriske repræsentation i S.S.V.F.
- . Forskningsudvalget skal tage initiativ til sammen med DPS at holde møder om psykiatrisk forskning og forskningsplanlægning.
- . Forskningsudvalget skal fungere som formidler af psykiatriske forskningsresultater og forskningsudvikling over for medlemmerne.
- . Forskningsudvalget skal i samarbejde med andre af DPS? udvalg bidrage til kursusvirksomhed med psykiatrisk forskning.
- . Forskningsudvalget skal støtte initiativer til at orientere offentligheden om vigtigheden af psykiatrisk forskning samt orientere om væsentlige hidtil opnåede resultater.

Ændringer i udvalgets sammensætning

Der er i 1997 sket et formandsskift, idet Helle Charlotte Knudsen efter 5 år som formand har ønsket at forlade posten, men dog fortsætte som menigt medlem. Forskningsudvalget takker Helle Charlotte for sin dynamiske ledelse og store engagement i udvalgsarbejdet. Helle Charlotte har ydet en særlig indsats i

forbindelse med indførelsen af forskningscertifikatet samt etablering af Forskerforum - begge dele væsentlige bidrag i udviklingen af den kliniske psykiatriske forskning.

Per Hove Thomsen er efter flere års medlemskab trådt ud af forskningsudvalget grundet stigende arbejdspress. Per har på værdifuld måde været med til at præge den udvikling, der de senere år har fundet sted i forskningsudvalget, og med sin faglige forankring i børne-ungdomspsykiatrien har han sikret denne dimension i forskningsudvalget arbejde. Per takkes for sin aktive indsats.

Marianne Lau efterfølger Helle Charlotte Knudsen som formand, og Niels Bilenberg bydes velkommen som nyt medlem i forskningsudvalget.

Møder

Forskningsudvalget har i perioden 1.december 1996 til 30. november 1997 afholdt fire ordinære udvalgsmøder. Vi har især været optaget af at planlægge og udbygge forskerkurser, samt at sikre den fortsatte udvikling af forskningsrelateret samarbejde på tværs af de psykiatriske afdelinger. En af bestræbelserne på sidstnævnte er afholdelse af det årlige Forskerforum, som næste gang finder sted i februar 1998. Et andet tema har været samarbejdet på tværs i DPS - bestyrelse og udvalg imellem. Vi har savnet mulighed for dialog om målrettet tværgående samarbejde og koordinering af de mange aktiviteter, der finder sted i DPS? regi. Vi påskønner derfor bestyrelsens initiativ til afholdelse af årlige møder mellem bestyrelse og udvalgsformænd.

Forskerkurser

I maj blev der afholdt et 2 dages kursus for forskningsansvarlige overlæger. Kurset var velbesøgt og fik en fin evaluering.

Kursus i Basal forskningsmetodologi VI øst og vest er blevet annonceret. Selv med ihærdig PR-virksomhed lykkedes det ikke at få et tilstrækkeligt antal kursister til gennemførelse af 2 parallelle kurser. Kurset er foreløbigt udsat, men forventes gennemført først i 1998.

Endvidere er der planlagt 2 kurser (SCAN-kursus og kursus i forskning indenfor kognitiv terapi) der begge kan indgå i kvalificeringen til forskercertifikat. Disse er allerede annonceret og vil blive gennemført foråret 1998.

Tak til Henrik Day Poulsen, Shashi Kant Jha, Jens Knud Larsen og Patrick Gosden for godt samarbejde omkring ovennævnte kurser.

Andre aktiviteter

Udvalget reviderer løbende oversigten over forskningsansvarlige afdelings- og overlæger på såvel psykiatriske og børne-/ungdomspsykiatriske afdelinger. Oversigten kan rekvireres hos forskningsudvalgets formand.

Forskningscertifikat

Forskningsudvalget har i år tildelt Michael Andreassen forskningcertifikatet.

Akademiske grader

I perioden 1. december 1996 til 30. november 1997 har følgende erhvervet

Ph.D.-graden:

Ulla Klänning: Skizofreni blandt tvillinger. Forekomst og risikofaktorer.

Dorte Sestoft: Skizofrene varetægtsfængslede.

Thomas Middelboe: Bofællesskaber for psykisk syge. Evaluering af en socialpsykiatrisk intervention.

Jacob Ulrichsen: Serotonin-1A autoradiografi in alcohol with drawal kindled rats.

Robert Elbrønd: Studier over 5-HT₃-mekanismer i alkoholafhængighed, ved kombineret anvendelse af dyremodeller og mikrodialyse teknik.

Annette Lolk: Cambridge Cognitive Examination (CAMCOG) som screeningsinstrument ved diagnosticering af demens i tidligt stadium.

Dr.med.-graden:

Per Fink: Kronisk somatisering.

Henrik Ewald: Linkage analysis between bipolar affective disorder and autosomal candidate genes and regions.

De ønskes alle hermed tillykke !

Forskningsudvalgets medlemmer***Voksenpsykiatri:***

1993: Marianne Lau (formand)

1992: Helle Charlotte Knudsen

1993: Per Kragh-Sørensen

1994: Ellids Kristensen

1996: Povl Munk-Jørgensen

Børne- og ungdomspsykiatri:

1997: Niels Bilenberg

Marianne Lau

4.5. KVALITETSUDVIKLINGSUDVALGET

Kommissorium

Kvalitetsudviklingsudvalget skal gennem publikationer i medlemsbrevet, afholdelse af selskabsmøder og individuel kontakt med DPS? medlemmer sikre, at interessen for kvalitetsudvikling vedligeholdes og til stadighed er i fokus.

Dette sker bl.a. ved, at udvalget løbende holder medlemmer informeret om udviklingen nationalt og internationalt, herunder informerer om publikationer omhandlende referenceprogrammer og lignende.

Udvalget fungerer som koordinerende og vejledende organ i relation til udarbejdelse af referenceprogrammer, der udarbejdes af selskabets enkelte udvalg eller, hvor arbejdet involverer flere udvalg.

Hvor det ønskes, kan udvalget have koordinerende og vejledende funktion i forbindelse med oprettelse af veldefinerede kvalitetssikringsprojekter, også selv om disse ikke udføres i selskabets navn. Det kan fx. dreje sig om oprettelse af større database.

Udvalgets kommissorium revurderes efter en 2-årig funktionsperiode.

Udvalgsmedlemmer og Valgår

1992 Anne Lindhardt (formand)

1992 Niels Reisby

1992 Niels Jørgen Nedergaard

1992 Torben Isager

1992 Jesper Dybbro

1992 Jens Timmer

Udvalget har afholdt 3 møder. Først og fremmest har opgaverne bestået i rådgivende og sagsbehandling opgaver i forhold til bestyrelsen. Det drejer sig eksempelvis om emner som kliniske databaser, besvarelse af spørgsmål til Sundhedsstyrelsens udvalg vedrørende den lægefaglige basis for sundhedsvæsenets struktur. Endvidere har udvalget besvaret enquete i forbindelse med UEMS-arbejde og kvalitetsudvikling. Udvalget har rådgivet Det socialpsykiatriske udvalg vedrørende etablering af referenceprogram for skizofrenibehandling.

Medlemmer af udvalget har deltaget i et symposium om kvalitetsudvikling ved Den nordiske psykiaterkongres i Trondhjem. Udvalget har bidraget til selskabsmøde vedrørende etablering af databaser. Udvalget bringer orientering i medlemsbrevet om relevante aktiviteter.

Anne Lindhardt og Jesper Dybbro er medlemmer af Lægeforeningen og Dansk Medicinsk Selskabs Råd for Medicinsk Kvalitetssikring.

Anne Lindhardt

4.6. AD HOC UDVALG VEDR. KLINISK SEXOLOGIS FREMTIDIGE PLACERING I PSYKIATRI

Kommissorium:

1. at beskrive det nuværende sexologiske behandlingstilbud indenfor det psykiatriske behandlingssystem
2. at angive en plan for, hvorledes sexologien skal placeres indenfor psykiatrien. Hvilke delområder kan bedst integreres i det almene psykiatriske behandlingstilbud, og hvilke delområder varetages bedst af en eller flere sexologiske specialafdelinger
3. at angive det omfang den sexologiske undervisning/uddannelse af psykiatere bør have samt
4. at vurdere, hvordan og hvornår denne undervisning bedst placeres i uddannelsesforløbet.

Udvalgsmedlemmer:

Ellids Kristensen, formand

Thorkil Sørensen

Bent Kawa

Trine Amgrim

Beretning for 1997:

DPS' s bestyrelse nedsatte på bestyrelsesmøde 7. april 1997 ovennævnte ad hoc udvalg.

Udvalget er bedt om at være ? hurtigtarbejdende? og man ser gerne, at der foreligger en redegørelse inden årets udgang. Udvalget satser på at opfylde dette ønske.

Udvalget konstituerede sig ved møde 28. april 1997, og der har siden været afholdt 4 møder.

Ellids Kristensen

5. FONDE, BESTYRELSER M.V. MED REPRÆSENTATION FRA DPS

5.1. PSYKIATRISK FORSKNINGSFOND AF 1967

Fondens bestyrelse består af:

Raben Rosenberg, formand

Annette Gjerris

Per Hove Thomsen

Fondens bestyrelse har i 1997 uddelt 50.000 kr til legat til følgende projekter:

- ? Klinisk assistent Majbritt Abel, Psykiatrisk afdeling, Bispebjerg Hospital: Tidlig opsporing af 1.gangs psykotiske i et år. Kr. 12.500
- ? Reservelæge, ph.d. Robert Elbrønd, Afdeling C, Psykiatrisk Hospital i Århus: Øger lægemidlet tropisetron alkoholindtagelsen hos alkoholafvisende rotter ? Kr. 12.500
- ? Eyd Hansen Høyr, Afdeling for Psykiatrisk Demografi, Psykiatrisk Hospital i Århus: Selvmord og andre dødsårsager blandt patienter med affektive lidelser. Kr. 25.000

Raben Rosenberg

5.2. ERIK STRÖMGREN-FONDEN

Der har ikke været aktiviteter i 1997.

Bestyrelsen består af:

Niels Reisby (formand)

Per Vestergaard

Raben Rosenberg

Anita Weeke

Aksel Bertelsen

Rasmus Fog (DPS)

Jørgen Weeke (Århus Universitet)

Niels Reisby

5.3. OLE RAFAELSENS FOND

Fonden stiftedes i 1989 med følgende formål: "At fremme forskning vedr. udbredelse af kendskab til det biologiske grundlag for sindslidelser og deres behandling".

Til opfyldelsen af fondens formål foranlediger fondsbestyrelsen, at der hvert år i maj måned i Skandinavien afholdes en forelæsning af en international anerkendt kapacitet inden for den emnesfære, som er omfattet af formålsparagraffen. I forbindelse med denne forelæsning uddeles hvert år en hæderspris til en yngre forsker, fortrinsvis fra de nordiske lande, som ærerkendelse for dennes forskningsindsats inden for den af fondens formålsparagraf omfattende emnesfære.

Dansk Psykiatrisk Selskab skal i henhold til fondens vedtægter besætte en af pladserne i *bestyrelsen*: DPS har udpeget Ralf Hemmingsen til denne post.

De øvrige bestyrelsesmedlemmer er:

Lise Rafaelsen

Tom G. Bolwig

Erling T. Møllerup

Torben Clausen.

Rafaelsen-prisen blev ikke uddelt i 1997.

Ralf Hemmingsen

5.4. FANNY MIRANDA OG WILLY R ROKBØLL? S FOND

I indeværende år har mag.art. Karin Bang, psykolog Thomas Hammerbrink, psykolog Bo Møhl, afdelingslæge Ellids Kristensen og 1.reservelæge Else tilsammen modtaget kr. 24.300 fra fondet.

Preben Hertoft

5.5. PSYKIATRIFONDEN

Dansk Psykiatrisk Selskab har en plads i bestyrelsen. Da formanden Raben Rosenberg i forvejen er medlem, og da der i øvrigt ikke i PsykiatriFondens bestyrelse er en børne- og ungdomspsykiatrisk repræsentation, har bestyrelsen udpeget den børne- og ungdomspsykiatriske næstformand til at repræsentere Dansk Psykiatrisk Selskab i PsykiatriFondens bestyrelse.

Pladsen er derfor p.t. besat med Jens Buchhave. Fondens formål er at udbrede kendskab til psykiatriske lidelser, deres årsager og behandling. Herudover at koordinere forskningsindsats og yde støtte til projekter indenfor psykiatrien. I 1997 har der været adskillige store arrangementer i forbindelse med HjerneÅret.

Jens Buchhave

5.6. SLAGTERMESTER WÖRZNER OG HUSTRU INGER WÖRZNER? S MINDELEGAT TIL FORDEL FOR FORSKNING AF SINDSLIDELSER

Ovennævnte fond blev etableret i løbet af 1996 og 1997, og den første uddeling finder sted i december 1997.

Fondet blev stiftet i henhold til testamente oprettet den 30. december 1982 af fru Inger Marie Hvidtfeldt Wörzner.

Det er fondens formål, at foretage udlodning til forskning i sindslidelser og anskaffelser af apparatur til brug for denne forskning. Der indkaldes ansøgninger til fonden én gang årligt. Projekter omhandlende klinisk psykiatrisk forskning har høj prioritet.

Fondens grundkapital udgør kr. 4.720.207,00.

Fonden bestyres af Dansk Psykiatrisk Selskab repræsenteret ved adm. overlæge, dr.med. Annette Gjerris, cheflæge, prof., dr.med. Niels Reisby og advokat Mogens Thyssen. Som suppleanter for bestyrelsen har Dansk Psykiatrisk Selskab udpeget prof. dr.med. Ralf Hemmingsen og cheflæge Anne Lindhardt.

Annette Gjerris

5.7. STUDENTERRÅDGIVNINGEN

Jeg har de seneste år siddet som medlem af Studenterrådgivningens bestyrelse udpeget af Dansk Psykiatrisk Selskab, de sidste år som formand for bestyrelsen. Efter at være nedlukningstruet for godt 5 år siden (under den tidligere regering) og ikke mindst ? genopstået? ved hjælp af støtten fra Dansk Psykiatrisk Selskab samt danske psykiatere, der havde været tilknyttet rådgivningerne, er Studenterrådgivningen nu udvidet med tre afdelinger, nemlig i Odense, på Roskilde Universitetscenter og

på Københavns Universitet Amager. Der er også sket en udvidelse af psykiaterkapaciteten i forhold til rådgivningerne. Der er et udtalt behov for af institutionerne uafhængig fagkyndig hjælp til de studerende, nu hvor kravene i uddannelsesinstitutionerne og tidspresset øges. Der er derfor lagt op til et udbygget udadvendt arbejde i de kommende år. Ændringerne er kommet samtidig med en af Undervisningsministeriet ønsket ledelse er blevet indsat. Dette har naturligvis givet nogen turbulens i en institution, der gennem 25 år har haft en flad struktur, men alt tyder på at institutionen er vokset både udadtil og indadtil, som følge af ændringerne.

Birgit Petersson, formand for Studenterrådgivningens bestyrelse

6. SPECIALISTNÆVNET OG 14 RÅDET

6.1. SPECIALISTNÆVNETS GRUPPE AF TILFORORDNEDE SPECIALLÆGER (7)

6.1.1. VOKSENPSYKIATRISK SEKTION

I perioden 1.11.1996 til 1.11.1997 havde de tilforordnede voteret i 51 sager. Heraf var de 30 ansøgninger om specialistanerkendelse, mens de 21 drejede sig om en vurdering af uddannelsesforløb eller var dispensation. Som ny tilforordnet (efter Ulla Bartels) er valgt Peter W. Jepsen og som suppleant Marianne Kastrup.

Hans Christian Tofte

6.1.2. BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK SEKTION

Vi er i 1997 blevet hørt i 23 bedømmelsessager; 3 ansøgere vedr. speciallæge- anerkendelse i børne- og ungdomspsykiatri, 19 sager vedr. konvertering af speciallæge- anerkendelse fra børnepsykiatri til børne- og ungdomspsykiatri, og 1 dispensationssag. Desuden har vi behandlet 1 ansøgning om klassificering af uddannelsesstilling og 1 forespørgsel om godkendelse af uddannelsesprogram til introduktionsstilling.
Hanne Børner og Hans Ulrik Mikkelsen

6.2. 14 KONSULENT

6.2.1. VOKSENPSYKIATRISK SEKTION

Overlæge Niels Bjørnum blev i perioden afløst af overlæge Vilhelm Schultz og overlæge Helle Charlotte Knudsen tiltrådte midlertidigt posten som suppleant. I perioden 1.1.1997 - 15.11.1997 har der været

forelagt i alt 32 sager.

For stillinger opslået efter 1. august 1997 har en ny vejledning: *Sundhedsstyrelsens vejledning nr. 107 af 4. juli 1997*, været gældende. Følgende almene forhold må i den anledning fremdrages.

1. Ansættelse som 1. reservelæge/afdelingslæge af mindre end 6 måneders varighed kan normalt ikke medregnes.
2. Indtil 6 måneders ansættelse som vikar for overlæge, konstitueret eller fungerende overlæge kan medregnes som svarende til 1. reservelæge/afdelingslægetid
3. Mindst et år af 1. reservelæge/afdelingslægetiden skal normalt være tilbragt i en stilling på et sygehus af samme specialiseringsgrad og samme opgaveniveau, som på det sygehus, hvor stillingen søges.

Det må pointeres, at der foretages en konkret vurdering for den enkelte sag. Kun i ganske få tilfælde har de formelle krav ikke været opfyldt.

Vilhelm Schultz

6.2.2. BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK SEKTION

Der har i 1997 været kraftig vækst (omkring en tredobling i forhold til 1994-1996!) i ansættelser af overlæger i specialet: Sundhedsstyrelsen har fremsendt 17 sager til vurdering - 5 til ungdoms-psykiatriske funktioner, 5 til børnepsykiatriske og 7 til funktion i begge områder.

Som noget nyt gjaldt en af stillingerne varetagelse af familierapeutiske og børne-ungdoms-psykiatriske opgaver i en voksenpsykiatrisk afdeling.

Der udkom nye paragraf 14 regler i årets løb. De har betydet en stadfæstelse af 48 mdr.s reglen for 1. reservelæge/afdelingslægetid og afklaring af uddannelseskrav til overlæger i specialets funktionsområder. Voksenpsykiatriske speciallæger kan fortsat kvalificere sig til overlægestillinger ved ungdomspsykiatriske afsnit, forudsat de har mindst 2 års ungdomspsykiatrisk 1. reservelægetid (efter u-stilling).

Der melder sig stadig ansøgere med utilstrækkelig 1. reservelægetid. Nogle trængte arbejdsgivere, som mangler kvalificerede ansøgere, forsøger sig med kreative vikaransættelser, hvorved paragraf 14 kravene naturligvis bliver meningsløse. Jeg skal derfor minde om, at de nye regler præciserer, at

ansættelse som vikar for konstitueret overlæge højst kan tælle 6 mdr. af de 48. Det er imod reglerne at være vikar for overlæge i længere tid uden at være paragraf 14 godkendt.

Torben Isager

6.3. INSPEKTORORDNINGEN

6.3.1. VOKSENPSYKIATRISK SEKTION

Inspektorordningen har været under forberedelse de sidste 2 år med Sundhedsstyrelsen som koordinator. Der har indenfor alle specialer været overordentlig stor interesse for ordningen, og mere end 300 afdelinger har på nuværende tidspunkt anmodet om inspektor-besøg.

I voksenpsykiatri har DPS bestyrelse foreløbig udpeget tre inspektorer: Ulla Bartels, Vilhelm Schultz og Anne Stub Naylor. Sundhedsstyrelsen skønner imidlertid, at der på længere sigt vil være behov for, at der til stadighed er 9-10 inspektorer indenfor voksenpsykiatri. Selskabet vil derfor i medlemsbladet søge efter interesserede, som herefter skal udpeges af selskabet.

Der er foreløbig planlagt inspektorbesøg på 3 voksenpsykiatriske afdelinger. Disse afvikles i slutningen af 1997 og begyndelsen af 1998.

En samlet og udmærket fremstilling af ordningen foreligger i form af *Manual til brug for Inspektorordningen*, udarbejdet af en følgegruppe i regi af Sundhedsstyrelsen og udsendt til alle afdelinger.

Vilhelm Schultz, Ulla Bartels, Anne Stub Naylor

7. FAGLIGE GRUPPER

7.1. INTERESSEGRUPPEN FOR TRANSKULTUREL PSYKIATRI

Interessegruppen har som formål både at stimulere den kliniske forskning og at forbedre selskabets medlemmers viden om dette felts særlige karakteristika.

I det forløbne år er der blevet afholdt et velbesøgt møde, hvor der blev holdt foredrag om dansk migrations historie og om det skizofrene spektrum ud fra en transkulturel vinkel. Interessegruppens medlemmer har i øvrigt som vanligt deltaget som undervisere i emnet i selskabets specialistkurser.

Majken Kristensen og Francisco Alberdi fortsætter som henholdsvis formand og sekretær for Interessegruppen. Gruppens struktur er under revision i øjeblikket, og dette arbejde forventes færdiggjort i foråret 1998.

På gruppens vegne

Francisco Alberdi

7.2. DPS? S MISBRUGSGRUPPE

7.3. GERONTOPSYKIATRISK INTERESSEGRUPPE

Der er stadig tilgang i medlemstallet, og det er overvejende yngre læger, der melder sig ind, hvilket vi er glade for.

Der har været afholdt 2 møder i år:

11. april 1997 Telekonference med Prof. J. Yesavalge, Stanford University, USA. Han berettede om, hvordan GDS-skalaen (Geriatric Depression Scale) var opstået, udbredt, overat og valideret i mange lande, iblandt Danmark. Der var god kvalitet både på billede og især på lydsiden, hvor der praktisk taget ikke var forsinkelse på lyden til trods for afstanden. Telefonference-modellen blev atter vurderet som et positivt indslag. (Mødet blev sponsoreret af Lundbeck Pharma A/S).

Efterårsmødet var 2 dages møde. Programmet for første dag var: 1. K. Abelskov: Om depression og funktions forstyrrelser. 2. Peter Johansen: Fra en demensklínik (årgang 1994) med eksempler på billeddiagnostik. 3. Jens Djernes: Fra Sønderhald projektet, om depressions hyppigheden hos 70 årige hjemmehjælpsmodtagere. 4. Kurt Stage: Symptomforskel på ældre og yngre med depression. 5. Om Alzheimerbehandling. Mødet var sponsoreret af Pfizer A/S. Programmet for 2. dag var: 1. Niels Bjørndal: Om gerontopsykiatriens afgrænsning, 2. Raben Rosenberg: Hvad vil Dansk Psykiatrisk Selskab med gerontopsykiatrien. Derefter diskussion om gerontopsykiatriens fremtid. Stillingerne på yngre læge niveau er ikke klassificerede, hvilket giver rekrutteringsproblemer. Der er et stort ønske om at få gerontopsykiatrien som speciale, svarende til den tendens, der i øjeblikket er i Europa, og hvad WHO anbefaler.

Der var endvidere stor diskussion om Referenceprogrammet om Demens, hvor psykiatrien i høj grad følte at være blevet negligeret stort set til ? ble-psykiatri? . Der var dog en udbredt stemning for at samarbejde med såvel geriatere som neurologer om den opgave, der ligger i at få udredt demente.

Gruppen har nu 75 medlemmer. Kontingent 100 kr.

Indmeldelse: sekr. Connie Laursen, Gerontopsykiatrisk afdeling D, Psykiatrisk Universitetshospital, 8240 Risskov. Tlf: 86 17 77 77, lokal 2720.

Kirsten Abelskov.

7.4. RETSPSYKIATRISK INTERESSEGRUPPE

Retspsykiatrisk Interessegruppe har i 1997 afholdt fire ordinære møder, afgivet høringssvar til DPS? bestyrelse i fire sager vedrørende retspsykiatri samt repræsenteret dansk psykiatri i det nordiske samarbejde. Der har været afholdt fire bestyrelsesmøder.

Retspsykiatrisk Interessegruppe afholdt generalforsamling den 23. maj i tilslutning til et fagligt møde på psykiatrisk afd. P, KAS Glostrup, med dagsorden ifølge lovene. Peter Gottlieb blev valgt som dirigent. Formanden gennemgik i sin beretning de afholdte medlemsmøder og kunne konkludere at der fortsat er god tilslutning til interessegruppens arrangementer. Interessegruppen vil fortsat afholde mindst ét møde årligt udenfor København. Det var bestyrelsens indtryk, at medlemmerne var interesserede i møder af lidt længere varighed (kl.16.00-19.00), hvilket generalforsamlingen bekræftede.

Formanden omtalte de sager, hvor selskabet har hørt interessegruppen. Generalforsamlingen gav udtryk for tilfredshed med den måde, bestyrelsen havde inddraget interessegruppens medlemmer i besvarelserne.

Interessegruppens kasserer Ole Hetmar forelagde regnskabet for 1996, regnskabet var gransket af den kritiske revisor. Regnskabet blev godkendt. Kontingentet blev uændret fastsat til 100 kr. pr. år.

Ifølge lovene skulle der i 1997 afgå et medlem af bestyrelsen. Ole Hetmar valgte at udtræde. Jens Lund blev valgt som nyt bestyrelsesmedlem, Dorte Sestoft som suppleant. Som kritisk revisor blev Jens Schmidt genvalgt.

Formanden angav afslutningsvis, at interessegruppens vedtægter vedrørende valg af bestyrelsesmedlemmer kan være svære at tolke, hvorfor bestyrelsen vil overveje at fremkomme med forslag til vedtægtsændring. Afslutningsvis rettede generalforsamlingen en varm tak til Ole Hetmar for 11 års bestyrelsesarbejde i interessegruppen, herunder kassererposten.

Interessegruppen har afholdt følgende møder:

20.marts 1997, kl.15.00-18.00 i auditoriet, Psykiatrisk Hospital i Århus: Farlighedsvurderinger indenfor civilretspsykiatrien. Foredragsholderne var overlæge Anita Weeke og reservelæge Mads afdelingslæge Else Marie Justesen, psykiatrisk afdeling, Horsens Sygehus; reservelæge Lars Martin Mikkelsen, psykiatrisk afd. E, Bispebjerg Hospital. Mødet sluttede med selskabeligt samvær.

23. maj 1997, kl.13.30-18.00: Forårsmøde og generalforsamling, psykiatrisk afd. P, KAS Glostrup: Vold og trusler om vold i psykiatrisk afdeling, status og konsekvenser. Indledere var sikkerhedschef

Asger Grandjean, afdelingslæge Kirsten Gøtzsche-Larsen, overlæge Ulla Bartels, overlæge professor dr.med. Ralf Hemmingsen, statsadvokat Erik Merlung. Mødet sluttede med selskabeligt samvær.

21. oktober 1997, kl.19.00-21.30 i auditoriet, psykiatrisk afd. O, Rigshospitalet: Patologisk rus ved afdelingslæge Munthe Suenson og Den abnorme enkeltreaktion ved overlæge Peter Kramp.

27. november 1997, kl. 16.00-19.15 i auditoriet, psykiatrisk afd. O, Rigshospitalet: Behandling indenfor kriminalforsorgen. Indledere vicedirektør Annette Esdorf, adm. Overlæge Heidi Hansen, instruktør Michael Hesel, forsorgsfuldmægtig Lisbeth Hansen, adm.overlæge, dr.med. Jens Lund.

Nordisk samarbejde:

Finland arrangerede den 20.-22. august det andet nordiske retspsykiatriske symposium i Kuopio. Mødets hovedtemaer var farlighedsvurderinger, biologiske aspekter indenfor retspsykiatrien og behandling af (farlige) retspsykiatriske patienter. Danmark var pænt repræsenteret ved symposiet, som vil blive afrapporteret i ? Nordisk Rettsmedisin? . I forbindelse med symposiet deltog Retspsykiatrisk Interessegruppe i en drøftelse med repræsentanter fra de øvrige nordiske lande om muligheden for at iværksætte fællesnordiske forskningsprojekter - vanskelighederne har vist sig større end forventet. De hidtidige overvejelser om området vil blive publiceret i et særnummer af Nordic Journal of Psychiatry, som forventes at udkomme inden udgangen af 1997.

Det nordiske samarbejde fortsætter blandt andet i form af, at Norge om to (tre) år vil arrangere det tredje nordiske retspsykiatriske symposium.

Udtalelser til selskabet:

Selskabet har anmodet interessegruppen om en udtalelse over forslag til revision af psykiatriloven, om andet udkast til et nyt udgangscirkulære, om en vejledning til værgemålsloven og endelig om bemærkninger til en henvendelse fra overlægen ved Vestre Hospital og Københavns Fængsler. I alle tilfælde har høringsfristen været meget kort. Specielt hvad angår revision af psykiatriloven forsøgte interessegruppen at nå en så bred kreds som muligt ved at orientere om sagen i medlemsbrevet, ligesom bestyrelsen rettede henvendelse til alle interessegruppens medlemmer med anmodning om kommentarer, eventuelt drøftelse på de enkelte afdelinger. Andet udkast til et nyt udgangscirkulære er behandlet af bestyrelsen, som har hørt en række overlæger på retspsykiatriske afdelinger og overlæger med interesse for retspsykiatri. De to sidste sager har bestyrelsen selv behandlet.

Afslutning:

Efter generalforsamlingen konstituerede bestyrelsen sig med Peter Kramp som formand og Jens Lund som kasserer. Interessegruppen har (november 1997) 116 medlemmer, og som anført er der generelt god tilslutning til interessegruppens møder, som jævnligt samler mere end 50 deltagere. Bestyrelsen vil derfor fastholde en nuværende praksis, hvad angår emnefordeling, mødehyppighed mv.

Hvad angår fremtidige arrangementer påtænker Retspsykiatrisk Interessegruppe at afholde et to-dages symposium om den reviderede psykiatrilov, så snart denne er vedtaget. Endvidere er det tanken at arrangere et formentlig tre-dages symposium om mentalobservationer, idet det (formentlig med urette) hævdes, at et circulære i 1849 gav grundlaget for de lægelige mentalerklæringer.

Forårets møder i 1998 er planlagte, det første vil omhandle udviklingen i antallet af retspsykiatriske patienter, årsmødet i maj 1998 vil omhandle mentalt retarderede lovovertrædere.

Peter Kramp

7.5. UNGDOMSPSYKIATRISK INTERESSEGRUPPE

Der har været 2 møder på landsplan den 10.3. på ungdomspsykiatrisk afdeling, Glostrup, og den 22.9. i Risskov.

Møderne er en gensidig orientering om den ungdomspsykiatriske funktion og udvikling i det børne- og ungdomspsykiatriske speciale samt en gensidig orientering om lokale organisatoriske og administrative forhold omkring de enkelte afdelinger. Derudover fremlæggelse af erfaringerne fra 2 års funktion med totalansvar, psykiatrisk afdeling, Risskov.

Kontaktperson/koordinator for den Ungdomspsykiatriske Interessegruppe:

Overlæge Bent Kawa,

Ungdomspsykiatrisk afdeling QU 61,

Amtssygehuset Glostrup.

Bent Kawa

7.6. INTERESSEGRUPPEN FOR SOCIALPSYKIATRI OG FAMILIEPSYKIATRI

Interessegruppen har i marts 1997 afholdt møde om kvalitetssikring i distriktspsykiatri. Mødet afholdtes på KAS Glostrup og var velbesøgt.

Styrelsens for interessegruppen består af Preben Mortensen, Søren Hastrup (sekretær og kasserer), Merete Nordentoft og Jette LaBianca (koordinatorer for gruppen og kontaktpersoner i forhold til bestyrelsen).

Merete Nordentoft og Jette LaBianca

7.7. PSYKOTRAUMATOLOGISK INTERESSEGRUPPE

1. Generelt om PTI (Psykotraumatologisk Interessegruppe).

PTI er en interessegruppe under Dansk Psykiatrisk Selskab (DPS), stiftet i maj 1994 (dengang under navnet KKI: Krise- og katastrofepsykiatrisk Interessegruppe). Gruppen er åben for både medlemmer af DPS og andre, herunder andre faggrupper. I øvrigt henvises til de reviderede vedtægter for PTI.

2. Medlemsstatus.

Der er aktuelt 46 betalende medlemmer. Tallet har været stille, men jævnt, stigende siden KKI/PTI blev stiftet i 1994. Rundt regnet 2/3 er læger/speciallæger i psykiatri - en stor del af de øvrige medlemmer er psykologer

3. Økonomi.

Ved seneste opgørelse var der knap 8.000 kr i PTI's kasse. Disse stammer væsentligst fra kontingentindbetalinger. Økonomien er solid på et beskedent niveau, men tillader fx. ikke honorering af foredragsholdere eller betaling af rejser for samme.

Aktiviteter som symposier eller weekendkurser med betaling for de deltagende vil på sigt kunne konsolidere økonomien og handlefriheden for interessegruppen yderligere.

Det senere omtalte efteruddannelseskursus blev gennemført i samarbejde med DPS. Reglerne foreskriver, at evt. overskud bliver overført til DPS's efteruddannelsesudvalg, og tilfalder følgelig ikke PTI.

4. Aktiviteter i det forløbne år.

Den altoverskyggende aktivitet de forløbne år har været efteruddannelseskurset i psykotraumatologi d. 17. til 18. april 1997. Kurset blev afholdt i samarbejde med Efteruddannelsesudvalget under Dansk Psykiatrisk Selskab, og blev afholdt på Hotel Hvide Hus i Ebeltoft. Der var 45 deltagere i kurset.

Hovedunderviser var den internationalt anerkendte psykiater og psykolog, Are Holen fra Norge. Han formåede på strålende vis at undervise både pædagogisk og informativt i de to halve dage, han havde til rådighed. Interessegruppen vil have hans navn *in mente* ved fremtidige kurser eller lignende aktiviteter. Are Holen blev suppleret af danske undervisere, der alle takkes for deres indsats. Den afsluttende evaluering udtrykte generel tilfredshed med kursets afvikling, og i særdeleshed med Are Holen. Både det indledende arbejde, gennemførelsen af kurset og deltagernes evaluering af det har givet interessegruppen mod på i fremtiden at arrangere lignende arrangementer.

Der er i forbindelse med sidste års generalforsamling, 25/11-97, afholdt et aftenmøde med titlen: "Eksempler på organiserede kriseberedskaber udenfor det etablerede sundhedsvæsen." Foredragsholdere var leder af psykologfunktionen hos Falck, Tine Arctander, chefpsykolog hos DSB, Dorte Tang og chefpsykolog i Den Danske Bank, Josef Guldager. Dette møde er tidligere refereret, hvortil henvises for det nærmere indhold af mødet.

I årets løb er det for første gang i interessegruppens historie sket, at et møde er blevet aflyst p.gr.a. for få fremmødte.

PTI's bestyrelse vil overveje hvilke aktiviteter, der har mest relevans og interesse i fremtiden.

Der har været afholdt en række planlægningsmøder for organisationsgruppen (Birgit Kijne, Christian Simonsen og Henrik Steen Andersen) for efteruddannelseskurset, samt bestyrelsesmøder i PTI.

5. Bestyrelsen for PTI.

Bestyrelsen konstituerede sig efter sidste års generalforsamling, idet kun suppleant i bestyrelsen, Peter Clemmesen var på valg ved seneste generalforsamling (og blev genvalgt).

Henrik Steen Andersen, formand

7.8. INTERESSEGRUPPEN FOR HISTORISK PSYKIATRI

7.9. OLIGOFRENIPSYKIATRISKINTERESSEGRUPPE

7.10. INTERESSEGRUPPEN FOR PSYKOSOMATIK OG LIAISONPSYKIATRI

Interessegruppen blev stiftet i forbindelse med Dansk Psykiatrisk Selskabs efteruddannelseskursus i Liaisonpsykiatri og psykosomatik, i januar 1997.

Formålet med interessegruppen er at fremme og øge kendskabet til psykosomatik og liaison psykiatri gennem oplysning, forskning og uddannelse, og at yde rådgivning over for Dansk Psykiatrisk Selskab om psykosomatik og liaison psykiatriske emneområder, og at knytte kontakter til internationale organisationer og interessegrupper. Endvidere at arbejde for at psykosomatikken og liaison psykiatriens udvikling som psykiatrisk ekspertområde herunder at arbejde for, at der oprettes en lærestol i psykosomatik/liaison psykiatri ved et eller flere danske universiteter.

I den første fase har bestyrelsen arbejdet med at etablere interessegruppen. Der er enighed om at den ikke er tænkt som en hierarkisk opbygget forening, men mere som et kontaktnet som kan støtte medlemmerne i initiativer inden for området.

I 1998 afholdes Anglo-Nordic Liaison Psychiatric Meeting- 7th Nordic Meeting on Liaison Psychiatry d. 25.-28. Marts i Aarhus. Kongressen er kommet istand igennem et samarbejde mellem den danske interessegruppe og The Royal College of Psychiatrists Liaison Section fra Storbritannien.

Generalforsamlingen vil blive afholdt i forbindelse med dette arrangement.

Der planlægges fremover 2 årlige møder inden for liaison psykiatriske emner.

Bestyrelsen består af: Per Fink, (formand), Morten Birket Smith, (næstformand), Magnus Petersen (kasserer), Per Sørensen (sekretær), Jørgen Aagaard samt Jørgen Jensen.

Interesserede kan indmelde sig i interessegruppen ved at henvende sig til Ovl. Magnus Petersen, Psykiatrisk afd. P, Odense Universitetshospital.

Per Fink

7.11. INTERNATIONAL INTERESSEGRUPPE

International Interessegruppe (II) stiftet i 1997 er oprettet med det formål at støtte og stimulere interessen for samarbejdet mellem psykiatere og psykiatriske organisationer på tværs af landegrænserne. Det er hensigten at gøre dette ved at engagere medlemmerne i forskellige internationale psykiatriske projekter for derigennem at bedre forholdene for psykiatrien i forskellige lande.

Det er interessegruppens ønske at udbrede kendskabet til forholdene for psykiatrien udenfor Danmark. Interessegruppen vil via internationale kontakter opbygge projektgrupper, som arbejder indenfor

psykiatrien.

Projektgrupperne kan beskæftige sig med enhver form for internationale emner indenfor psykiatrien, som f.eks. Opbygning af NGO' s i U-lande, støtte til andre organisationers projekter. Det er tanken at II medlemmer via deres uddannelse og erfaring skal være koordinatore og projektdeltagere i projekter som andre organisationer søger økonomisk og faglig hjælp til. Det økonomiske grundlag forventes tilvejebragt via bevillinger fra private fonde, EU og DANIDA.

Det er intentionen, at II med sine internationale relationer indenfor forskellige psykiatriske fagområder kan hjælpe og støtte andre interessegrupper under DPS og II kan derved blive et værdifuldt aktivt i det internationale samarbejde indenfor forskellige psykiatriske emner.

Der har været afholdt stiftende generalforsamling d. 9.1.97 hvor bestyrelsen konstituerede sig med afd.læge Michael Andreassen som formand, overlæge Knud Jensen som næstformand, 1. reservelæge Palle Christiansen som kasserer og Erik Skovbjerg som sekretær. Der har i årets løb været en begrænset medlemstilgang.

Grundet den politiske udvikling i flere lande, som var målet for projekter - bl.a. Albanien og Sydafrika - har flere ideer og projekter måtte skrinlægges. Der er aktuelt planer om at tilvirke et undervisningsprojekt i Uganda.

Interessegruppen har ikke afholdt medlemsmøder, men har som intention for det kommende år at søge at etablere et større arrangement i samarbejde med andre grupper og organisationer med emner indenfor psykiatri, etik og psykiatrilovgivning med deltagelse fra andre lande.

Michael Andreassen

8. FRAKTIONEN AF YNGRE PSYKIATERE (FYP)

Der har været afholdt 7 bestyrelsesmøder i årets løb. Til møderne har Runa Munkner (kursusholdrepræsentant) været observatør. FYP har været repræsenteret i DPS? bestyrelse ved Marianne Geoffroy. Ved fællesmøde med Torben Lindskov Hansen og Tove Mathiesen fra Videreuddannelsesudvalget aftaltes, at udvalget fremover ville deltage med en yngre-læge repræsentant til FYPs bestyrelsesmøder. Det er med stor glæde, at FYP konstaterer åbenhed og imødekommenhed, og vi håber, at DPS? bestyrelse og udvalg også fremover kan se det positive og fremsynede i, at der skabes mere direkte dialog og dermed forståelse fraktionerne imellem. Forhåbentlig vil denne holdning også hen ad vejen vise sig i det kollegiale miljø på arbejdspladserne.

Antallet af kursusstillinger står for at skulle øges til 50 i nogle år. På den baggrund synes al tale om restgruppe at falde bort. Hvorledes psykiatrien får motiveret studerende og nye læger til at søge faget bliver nok en vigtig opgave for os alle fremover. FYP har også i år haft kontakt til I-kursus deltagere øst/vest, idet Marianne Geoffroy og Peter Ramsing har undervist i organisation og struktur for psykiateruddannelsen.

Til besættelse af kursusstillinger træder en ny ansættelsesprocedure i kraft fra januar 1998. Det er glædeligt, at man både fra politisk og lægefaglig side har kunnet blive enige om at der i det landsdækkende Vurderingsudvalg skal sidde 1 repræsentant (ud af 8) udpeget af de yngre læger i det videnskabelige selskab. FYP har peget på Peter Ramsing til det børne- og ungdomspsykiatriske vurderings- og ansættelsesudvalg. Til det voksenpsykiatriske vurderingsudvalg er Marianne Geoffroy udpeget.

I november afholdtes seminar med titlen ? Fremtidens psykiatri? . Deltagerne syntes tilfredse med mødet og stimulerede af varierede indlæg (referat i medlemsbrev). På seminaret forelå resultatet af Videreuddannelses-udvalget og FYP? s samarbejde om en landsdækkende undersøgelse af kursisters uddannelsesforhold. Resultater vil blive offentliggjort senere. Det fremgår, at der generelt er en nogenlunde standard vedr. de mere formaliserede krav. Derimod foregår psykiaterens kerneydelse - samtalen - stadig i et intimt rum, hvori højst et personalemedlem, udover patienten, kan give feed-back. Kirurgen har tradition for at arbejde under kollegial observation, og det er klart at vi står overfor en

tilvænningsproces for både uddannelsessøgende og især kliniske vejledere i psykiatrien. Prioritering af efteruddannelse i klinisk vejledning ville medvirke til, at den ugentlige kliniske supervision, som mange steder trods alt ligger på tegnebrættet, kommer til at foregå på en professionel og omsorgsfuld måde. I Sundhedsstyrelsens 'Vejledning og evaluering af speciallægeuddannelsen', 1997, præciseres sygehusledelsens overordnede formelle ansvar for speciallægeuddannelsen, og der foreligger nu retningslinier for håndteringen af utilfredsstillende uddannelsesforløb. I relation til dette kunne man håbe på, at man i de afdelinger, der har I-stillinger, vil sørge for relevant uddannelse, enten ved at betale for I-kursus (5500 kr), eller sørge for at afdelingen kan tilbyde tilsvarende uddannelse.

Ved det 5. EFPT møde i Athen var Knut Løkke dansk repræsentant sammen med Torben Lindskov Hansen. 15 lande var repræsenteret og udtalte vedr. inspektion, at en sådan burde finde sted hvert 3. år af et uafhængigt team, som bør inkludere en uddannelsessøgende. Desuden fandt EFPT, at den 'logbog', som det europæiske board for psykiatri har foreslået som en del af uddannelsesprogrammet, bør være frivillig og den uddannelsessøgendes ejendom.

FYP har i år været repræsenteret i DPBO ved Jørgen Kambskard og Kirsten Støvring, og vi er glade for at kunne følge de problemstillinger, der her er på dagsorden.

Vi takker alle for godt samarbejde.

På ledelsesgruppens vegne

Marianne Geoffroy, formand

9. DANSKE PSYKIATERE OG BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATERES ORGANISATION (DPBO)

Organisationen skiftede i februar 1997 navn til Danske Psykiatere og Børne- og Ungdomspsykiateres Organisation.

Organisationen har i det forløbne år været meget optaget af psykiatriens organisatoriske forhold. Der er store betænkeligheder ved, at psykiatrien nogle steder organiseres under socialforvaltningen, hvor man ønsker specielle sengeafdelinger, såkaldte Døgnhuse, etableret efter Bistandsloven bestemmelser. Det

medfører usikkerhed, om det er behandling eller sociale aktiviteter, der skal vægtes. Det giver lægerne urimelige arbejdsvilkår. Desuden er den uddannelsesmæssige værdi af yngre lægestillingerne i sociale institutioner ringe. Organisationen har derfor gennem FAS anført disse betænkeligheder overfor Sundhedsstyrelsen.

Den nye overenskomst for overlæger har medført forvirring om overlægebetegnelsen og sygehusorganisationen. Det er imidlertid organisationens holdning, at såvel voksenpsykiatri som børne- og ungdomspsykiatri bør organiseres i selvstændige afdelinger. Hvis subspecialer som f.eks. retspsykiatri eller gerontopsykiatri har mere end en overlæge, bør der være en administrerende eller specialeansvarlig overlæge.

Overlæger uden formaliseret vagt bør ikke anføres på et vagtskema, men hvis det lokalt skønnes nødvendigt, bør der aftales særskilt honorering herfor ved forhandling gennem FAS.

Ud fra en konkret sag har tilkaldevagt (i et vagtlag) for yngre læger til en afdeling med akut modtagelse været drøftet, og organisationen har fundet denne ordning uhensigtsmæssig, fordi de hyppigt opståede akutte situationer kræver tilstedeværelse på afdelingen, og fordi psykiatriloven præciserer, at lægen ordentligvis bør være tilstede ved anvendelsen af tvang.

De praktiserende psykiatere arbejder i øjeblikket under den gamle overenskomst, men uden økonomiprokollat. Det er tilfredsstillende set med organisationens øjne. Der bør ikke indgås et nyt økonomiprokollat, der forudsætter nedsat tidsforbrug pr. patient, idet dette udhuler aftalen om honorering for psykoterapi. Det må imidlertid præciseres, at forudsætningen for denne særskilte honorering er et forbrug på minimum 45 minutters konfrontationstid.

Psykiatrilovsrevisionen lægger op til en forenkling af klagevejene, men det er vigtigt, at retssikkerheden for patienterne bevares. Desuden bør overlægen kunne uddelegere kompetance vedr. stillingtagen til tvangsindlæggelse og tvangstilbageholdelse til yngre læger, hvis overlægen ikke er i formaliseret vagt.

Der har været ført forhandlinger mellem Attestudvalget og Kommunernes Landsforening om en forhøjelse af attesthonoraret. Attesterne foreslås delt i tre niveauer, og de psykiatriske attester skal placeres på det højeste med en 50% lønforbedring. Denne imødekommer imidlertid ikke organisationens krav til en lønforbedring, som er et frit honorar på ca. 800 kr. pr. time. Dette er videregivet gennem FAS

sammen med et ønske om honorar ved udeblivelse.

I UEMS arbejdes der fortsat med ensartede bestemmelser om speciallægeuddannelsen, og desuden om kvalitetssikring og ensartede definitioner og rekommandationer vedr. social og biologisk psykiatri.

Organisationen behandler mange enkeltsager, hvor medlemmerne har ydet et vigtigt bidrag til sagsbehandlingen, og alle takkes i forbindelse hermed.

Ib Scheel Thomsen, formand.

10. DANSK MEDICINSK SELSKAB

Medlemmerne af Dansk Psykiatrisk Selskab er fortsat automatisk medlemmer af Dansk Medicinsk Selskab, som er en paraplyorganisation for de videnskabelige selskaber (75 selskaber og der indmeldes nyoprettede selskaber hvert år). DSM er i mange sammenhænge vejlederen/forhandleren i faglige/videnskabelige spørgsmål, der har betydning for alle speciallæger. Således har DMS været med til at sikre specialeselskabernes indflydelse i Det Centrale Vurderingsudvalg både ved at have en repræsentant i udvalget og ved, at selskaberne har udformet kriterier for udvælgelse af læger til Ustillinger. DMS samarbejder aktuelt med Lægeforeningen om at udforme modeller til ? interkollegial lægelig rådgivning? .

DMS yder efter ansøgning tilskud til udenlandske foredragsholdere i de videnskabelige selskaber, forudsat at alle øvrige DMS medlemmer kan få adgang til foredraget. Tilskuddet er 3.000,- for nordiske og 5.000,- for øvrige europæiske og 8.000,- kr. til andre internationale foredragsholdere. DMS afholder et årsmøde med fagligt emne, som annonceres i Ugeskrift for Læger. Der afholdes desuden et årligt repræsentantskabsmøde.

DPS har 12 pladser i repræsentantskabet, 10 er besat med:

Jesper Dybbro

Susanne Edelberg

Jytte Flach

Gitte J. Henningsen

Lise Israelsson

Gertrud Krarup

Merete Nordentoft

Svend R. Rasmussen

Kim Solstad

Ib Scheel Thomsen.

Kim Solstad

11. NORDISK SAMARBEJDE

11.1. NORDISK PSYKIATRISK SAMARBEJDSKOMITÉ (NPS)

Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite er et fælles nordisk organ, som udgøres af formændene for de fem nordiske psykiatriske selskaber/ foreninger samt en repræsentant fra hvert land, som vælges for 6 år ad gangen. Aktuelt har Sverige formandsposten, Danmark sekretærposten og redaktøren for Nordic Journal of Psychiatry er inviteret og nordiske repræsentanter i WPA. De år, hvor der er nordisk psykiatrisk kongres afholdes mødet i forbindelse med kongressen. Det er Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite, der er ansvarlig for, at der afholdes fællesnordiske kongresser.

På sidste møde, der afholdtes i Trondhjem i relation til den 25. Nordiske Psykiaterkongres diskuteredes kongressen og Island kassererposten. Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite holder et årligt møde, hvor de beklagelige organisatoriske forhold omkring den. Nordic Journal of Psychiatry blev diskuteret, og det besluttedes at fastholde abonnementsprisen, og at teksten Nordisk Psykiatrisk Tidsskrift skulle udgå af forsidestrykket for at mindske forvirringen i elektroniske databaser og lette litteratursøgning. Tidsskriftets økonomi diskuteredes. I WPA er det besluttet, at de nordiske lande sammen med de baltiske lande nu udgør den nordiske zone. Dette er besluttet til trods for at Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite på mødet året før havde indstillet, at de nordiske lande tilsammen skulle udgøre den nordiske zone, med den begrundelse at Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite er en organisation, som allerede eksisterer og fungerer.

Det besluttedes at Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite skulle på internettet.

Der blev afgivet rapporter fra de nationale selskaber hvor både de svenske, norske og finske rapporter var prægede af den dårlige økonomi i hospitalsvæsenet. Den svenske psykiaterforening er meget aktiv med velbesøgte medlemsmøder (250-300 medlemmer) tre gange årligt. Man har udgivet "practical guidelines" indenfor skizofreni, affektive forstyrrelser, angsttilstande, gerontopsykiatri, alkohol og stofmisbrug, suicidal adfærd og tvangsbehandling. I Norge brugte psykiaterforeningen mange kræfter på at øge rekrutteringen til faget, idet man har 25 procent vakante stillinger. Man sigter mod at holde to årlige møder, men tilmeldingen er svingende. Den islandske psykiaterorganisation havde afholdt mange medlemsmøder med stort fremmøde i forhold til organisationens størrelse.

Næste møde i Nordisk Psykiatrisk Samarbejdskomite afholdes i april 1998 i København.

Merete Nordentoft

11.2. NORDIC JOURNAL OF PSYCHIATRY

Nordic Journal of Psychiatry har i 1997 modtaget 17 manuskripter, heraf 11 førstegangsfremsendelser. Gennemgående er manuskripterne af høj kvalitet. Det væsentligste kriterium i vurderingen er den videnskabelige standard. Alle manuskripter vurderes af to specialkyndige konsulenter forud for en afsluttende redaktionel bedømmelse. Redaktionen ønsker at takke konsulenterne for deres indsats, der i flere tilfælde har haft mindst lige så meget karakter af vejledning som af vurdering. Også tak til forfatterne, der har fremsendt resultaterne af deres videnskabelige arbejder til tidsskriftet. Redaktionen håber, at flere forfattere vil finde det attraktivt at publicere i NJP i årene fremover. Det er ligeledes redaktionens ønske at både biologiske, psykoterapeutiske og socialpsykiatriske forskere vil publicere i NJP, således at de fra Danmark publicerede arbejder i tiltagende grad vil afspejle dansk psykiatris bredde.

Samarbejdet mellem redaktionen, forfatterne og konsulenterne er meget givende. Hvis dette samarbejde kunne udvides til også at omfatte en dialog mellem redaktionen og læserne, ville redaktionens muligheder for at sikre tidsskriftets fortsatte udvikling og kvalitetsniveau øges betragteligt.

I de 4 år jeg har haft fornøjelsen af at varetage redaktørfunktionen har jeg kun haft glæde ved arbejdet. Publikationer i NJP, der har et oplag på mere end 5.000 eksemplarer, er en enestående mulighed for at udbrede kendskabet til dansk psykiatrisk forskning.

Den 1. januar 1998 overtager overlæge Jens Knud Larsen, Frederiksberg Hospital, den danske redaktion, og det er mit ønske, at den positive holdning, som jeg som redaktør er blevet mødt med fra alle involverede parter også må blive Jens Knud Larsen til del.

Povl Munk-Jørgensen

11.3. NORDISK ARBEJDSGRUPPE FOR BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRISK FORSKNING

Gruppen har til formål at styrke det forskningsmæssige samarbejde mellem nordiske børne- og ungdomspsykiatere. Medlemmerne repræsenterer de videnskabelige selskaber i de nordiske lande, 2 fra hvert af de 5 lande. Der afholdes årligt fælles forskerkurser. I 1997 blev der i september afholdt seminar om ? Depression hos børn og unge? i Finland.

September 1998 afholdes seminar om epidemiologiske aspekter af børne- og ungdomspsykiatrisk forskning i Risskov.

Der er planlagt arbejds møde foråret 1998 i København. Perspektiverne for arbejdsgruppens videre arbejde vil da blive drøftet. Behovene har ændret sig, idet der i tiltagende grad er internordisk forskerkontakt omkring subspecialiserede områder af børne- og ungdomspsykiatrien.

Undertegnede fungerer også det næste år som sekretær. Danmark er desuden repræsenteret ved Per Hove Thomsen.

Anne-Rose Wang

12. INTERNATIONALT SAMARBEJDE

12.1. WORLD PSYCHIATRIC ASSOCIATION (WPA)

I august 1996 blev der på WPA? s generalforsamling i Madrid vedtaget nye etiske regler, den såkaldte *Madrid Deklaration*. Deklarationen er allerede blevet oversat til flere sprog bl.a. svensk. WPA? s *Etiske Komité* arbejder videre med at udarbejde etiske retningslinjer gældende for særlige situationer. WPA har nedsat en *Task Force on Individual Membership*, der skal udarbejde forslag til en kampagne med det formål at øge antallet af individuelle medlemmer.

Som noget nyt er der i WPA? s budget afsat et vist beløb, der kan tildeles *zonal representatives*, efter en godkendt arbejdsplan. Tilsvarende er der afsat et vist beløb til brug for WPA? s *Sections*, der herefter kan få del i disse midler under forudsætning af et godkendt projekt, e.l.

Der arbejdes i øjeblikket på at samle WPA? s mere end 40 sektioner i emnemæssige grupper med henblik på at øge samarbejdet indenfor de enkelte grupper. Endvidere er der nedsat 2 arbejdsgrupper på tværs af sektionerne. Den ene omhandler vold, den anden psykosociale interventioner.

WPA er i gang med at udvikle *Consensus Statements* relateret til centrale områder inden for psykiatrien generelt, psykiatrisk behandling, forebyggelse, uddannelse, o.l..

Marianne Kastrup

12.2. UNION EUROPÉENNE DES MÉDECINS SPÉCIALISTES (UEMS), SEKTION FOR BØRNE- OG UNGDOMSPSYKIATRI/Psykoterapi

Den børne- og ungdomspsykiatriske sektion nedsat af UEMS (Union Européenne des Médecins

Spécialistes) har eksisteret siden 1993. Sektionen består af to repræsentanter fra hvert land (én fra det videnskabelige selskab og én fra organisationen). Sektionen afholder møde 1 gang årligt.

Siden 1996 har der været etableret et samarbejde mellem UEMS sektionen for børne- og ungdomspsykiatri/psykoterapi og European Society for Child and Adolescent Psychiatry (ESCAP). Endvidere vægtes samarbejde med såvel den pædiatriske som den psykiatriske sektion højt. Der er planer om, i et vist omfang, at etablere samarbejde på tværs af sektionerne om udvalgte emner. På grund af begrænsede økonomiske midler er muligheden for mødevirksomhed i et sådant arbejde besværliggjort.

Ved det årlige møde i juni 1997 blev bl.a. følgende emner behandlet:

- Dannelsen af ? European board of Child and Adolescent Psychiatry/Psychotherapy? . (Udvalg vedr. speciallægeuddannelsen). Statutter herfor blev drøftet med under ~~støring~~ af, at disse kun kunne indeholde anbefalinger og ikke påbud.
- Harmonisering af målbeskrivelserne vedr. speciallægeuddannelsen drøftedes ud fra oplæg fra en nedsat arbejdsgruppe. Især var der overvejelser vedr. ekspertområder/subspecialer, hvor der indtil videre tegnede sig to områder:
  - Psykoterapi
  - Børneneurologi.

Der kom mange tilkendegivelser overvejende i retning af at pege på dannelsen af ekspertområder. Et nyt oplæg fra arbejdsgruppen vil blive behandlet på næste møde.
- CME (Continuing Medical Education). Det 1. oplæg, fra en nedsat arbejdsgruppe, blev drøftet, men arbejdet var ret ufærdigt, så 2. oplæg vil blive drøftet ved næste møde.
- Kontakt til østlandene. En arbejdsgruppe havde indhentet oplysninger om status i Østlandene og formanden for gruppen har ret tæt kontakt til en del af disse, ligesom der inviteres observatører fra landene til vore møder.
- Som led i samarbejdet med ESCAP deltog en repræsentant herfra i mødet. Dette samarbejde er meget givtigt vedr. koordination og gensidig stimulation.
- Som ny formand for sektionen blev repræsentanten fra Schweiz valgt.

Undertegnede har som repræsentant for den børne- og ungdomspsykiatriske specialistsektion deltaget

som observatør i den pædiatriske sektionens årsmøde i 1997, som fandt sted i København. Desuden deltaget i det årlige møde for Lægeforeningens UEMS repræsentanter den 11. oktober 1997, hvor CME samt aktuelle emner i arbejdet i UEMS var på programmet.

Danske repræsentanter er for DPBO Hanne Børner og for DPS undertegnede.

Nini Smedegaard Olesen

12.3. UNION EUROPÉENNE DES MÉDICINS SPÉCIALISTES (UEMS), SEKTION FOR VOKSENPSYKIATRI
Sektion og Board har afholdt 2 møder i 1997. Arbejdet har koncentreret sig omkring en opfølgning med henblik på en revision af rekommandationer for psykiateruddannelsen i Europa. De danske repræsentanter har samarbejdet med videreuddannelsesudvalg, psykoterapiudvalg og bestyrelse om forslag til ændringer.

De danske uddannelseskraav er på vej til at få en form og struktur, der svarer til kravene, som stilles fra UEMS.

På europæisk niveau er anbefalingerne blevet vel modtaget, og en rundspørge viser, at de faktisk synes at have fået stor gennemslagskraft i forbindelse med revision af uddannelsen rundt omkring i Europa. Sektionen arbejder videre med at samle informationer om, i hvilket omfang kvalitetsudvikling har en såvel formel som faktisk placering i de psykiatriske institutioner i Europa. Der planlægges udgivet et sæt rekommandationer, der strukturelt forholder sig til ? Charter on Quality Assurance? udgivet af UEMS i 1995.

Endvidere arbejdes med at få præciseret kravene til uddannelsen såvel inden for socialpsykiatri som biologi på linie med den præcisering, der allerede har fundet sted omkring psykoterapiuddannelsen. Endelig arbejdes med Kontinuerlig Medicinsk Efteruddannelse, der ligeledes synes på europæisk niveau at være ved at vinde fodfæste som en tilsikring af, at speciallæger løbende foretager en systematisk opdatering af deres viden. Med den rivende udvikling inden for faget ses dette som meget påkrævet.

Danske repræsentanter er:

Anne Lindhardt, DPS (sekretær for Sektion og Board)

Helle Aggernæs, DPBO.

Anne Lindhardt

13. DPS's RÅD FOR PERSONIDENTIFICERBAR FORSKNING VED DET PSYKIATRISKE CENTRALREGISTER

I perioden 01.11.1996-31.10.1997 har Dansk Psykiatrisk Selskabs Råd for personidentificerbar forskning ved Det Psykiatriske Centralregister behandlet i alt 9 sager.

De registeransvarlige myndigheder for videregivelse af data til brug for personidentificerbar forskning har fået forelagt de nævnte 9 sager med anmodning om dataudtræk og har pr. 31.10.1997 givet tilladelse til 7 af de 9 ansøgninger. De resterende 2 ansøgninger er på nuværende tidspunkt under behandling ved de registeransvarlige myndigheder.

Povl Munk-Jørgensen, formand for rådet

14. WHO COLLABORATING CENTER

Som ICD-10 referencecenter har WHO centret fortsat været involveret i betydelig undervisnings- og konsulentvirksomhed, herunder et introduktionskursus i Chisinau, Moldavien, arrangeret af Geneva Initiative on Psychiatry.

Som SCAN Træningscenter har centret igen i år afholdt en række SCAN- og PSE-træningskurser, herunder det basale psykopatologikursus, Psykopatologi I, som led i den teoretiske specialekursusuddannelse. Centeret har fortsat formandskabet i WHO SCAN Advisory Committee, og har i forbindelse hermed forestået færdiggørelse af revision af Interview og Glossary for SCAN Version 2.1 samt udarbejdelse af algoritmer for ICD-10 og DSM-IV diagnostik til computerbrug.

Aksel Bertelsen

15. SUNDHEDSKOMITEENS PSYKIATRIUDVALG

Psykatriudvalget består af: *Thomas Middelboe, Birgitte Vange, Anne Rose Vang, Haakon Lærum, Anne Lindhardt, Marianne Lau, Merete Nordentoft.*

Udvalget har kommenteret psykiatriområdet i Sundhedsministeriets publikation: Sundhedsministeriet og Forebyggelse i en kommentar i Ugeskriftet. Inspireret af debatten på en konference som lægeforeningen afholdt om psykiatri i efteråret 1996 besluttede udvalget at forberede udgivelsen af en bog med titlen:

Sammenhæng og brud i psykiatrisk behandling. Udvalget arbejder med bogen og regner med at den kan udgives i 1999. Herudover deltager udvalget i belysningen af temaet ? Social Ulighed i Sundhed? , som er Sundhedskomiteens overordnede tema frem til sommeren 1998. I den sammenhæng planlægger udvalget at bidrage med belysning af mishandlede og unge svingdørspatienter.

Merete Nordentoft

16. SUNDHEDSSTYRELSENS RÅDGIVNINGSGRUPPE VEDR. PSYKIATRI

Kommissorium

Sundhedsstyrelsen nedsætter hermed en permanent rådgivningsgruppe vedrørende psykiatri med den opgave at bistå og rådgive Sundhedsstyrelsen og i denne forbindelse følge udviklingen og pege på initiativområder vedrørende behov og tilrettelæggelse af den psykiatriske virksomhed.

Arbejdsgruppens sammensætning

Hans Peder Graversen, Sundhedsstyrelsen (formand)

Mogens Møllergård (Sundhedsstyrelsens sagkyndige rådgiver)

Raben Rosenberg

Thorkil Sørensen

Ralf Hemmingsen

Anne Lindhardt

Britta Løvbo, oversygeplejerske

Niels Reisby

Nini Smedegaard

Kristen Riis Kistrup

Raben Rosenberg repræsenterer DPS i rådgivningsgruppen i sin egenskab af formand.

Rådgivningsgruppen har især været beskæftiget med opgaver i forbindelse med psykiatriaftalen mellem regeringen, amtsrådsforeningen samt Københavns og Frederiksbergs Kommuner med henblik på den fortsatte udbygning af tilbudene til sindslidende.

Arbejdet har udmøntet sig i følgende opgaver:

- ? at forestå kortlægningen af sengebehovet i amterne
- ? at yde faglig rådgivning med henblik på etablering af flere uddannelsesstillinger i psykiatrien
- at udarbejde faglige målsætninger i Distriktpsychiatrien
- at nedsætte en arbejdsgruppe indenfor børne- og ungdomspsykiatri med henblik på udarbejdelse af målsætninger for kvalitet i børne- og ungdomspsykiatrien.

Raben Rosenberg

17. DADL UDVALG VEDR. EFTERUDDANNELSE

Se 4.1.4.

18. UDVALG VEDRØRENDE FORSLAG TIL HANDLINGSPLAN TIL FOREBYGGELSE AF SELVMORD I DANMARK

Efter opfordring fra Sundhedsministeren er der i Sundhedsstyrelsen nedsat et udvalg i sommeren 1997, der har til opgave at formulere forslag til handlingsplan vedrørende forebyggelse af selvmord i Danmark. De øvrige nordiske lande og flere andre lande i Europa har allerede nationale handlingsplaner, således som det blev anbefalet af WHO i 1982. I det danske udvalg sidder to medlemmer af Dansk Psykiatrisk Selskab, udpeget som enkeltpersoner: Preben Bo Mortensen og Merete Nordentoft (formand). Udvalget er i øvrigt bredt sammensat af repræsentanter for forskellige faggrupper, der er i berøring med problematikken eller har ekspertise på området, og det politiske niveau er repræsenterede ved observatører (Amtsrådsforeningen, Kommunernes Landsforening, Hovedstadens Sygehusfællesskab, Frederiksberg Kommune, Forskningsministeriet, Socialministeriet, Undervisningsministeriet og Sundhedsministeriet). Udvalget har til opgave at udarbejde et forslag, der både giver en *aktuel status* over hyppighed af selvmord og selvmordsforsøg, analyseret for forskelle i relevante undergrupper, *aktuel behandlingsindsats* overfor selvmordstruede og *forslag til handlingsplan* vedrørende behandling, uddannelse, undervisning, information, øvrige forebyggelsesinitiativer, statistik og forskning, samt bud på indsats i forhold til særlige grupper og *risikogrupper* og forslag til *implementering* og *evaluering*. Udvalget skal færdiggøre sit arbejde inden sommeren 1998. Forslaget til handlingsplan skal derefter bearbejdes i Sundhedsministeriet.

Merete Nordentoft

19. DANSK PSYKIATRISK SELSKABS LOVE

Vedtaget sommeren 1995

1

Selskabets formål er at fremme dansk psykiatri. I særlig grad er det selskabets opgave at fremme dansk psykiatrisk forskning, at sikre den bedst mulige uddannelse af fagets udøvere, at arbejde for, at befolkningen får et optimalt psykiatrisk behandlingstilbud og at udbrede kendskabet til psykiatri.

2

Stk. 1. Som medlemmer kan optages læger.

Stk. 2. Anmodninger om medlemskab skal bekendtgøres i indkaldelserne til selskabets møder. Ønsker et medlem af selskabet at protestere imod en læges anmodning om optagelse, skal dette skriftligt meddeles bestyrelsen senest 14 dage efter bekendtgørelsen. Herefter kræver optagelse af den pågældende, at 2/3 af de ved næste møde tilstedeværende medlemmer stemmer herfor. Hvis der ikke indgives protest imod en anmodning om optagelse, er bekendtgørelsen at betragte som godkendelse af medlemskabet.

Stk. 3. Æresmedlemmer kan foreslås af bestyrelsen, og optagelse af disse medlemmer fordrer, at 2/3 af de ved generalforsamlingen tilstedeværende medlemmer stemmer herfor, idet bestyrelsens forslag skal være meddelt medlemmerne i indkaldelsen til generalforsamlingen.

3

Stk. 1. Selskabet består af to sektioner, én for voksenpsykiatri og én for børne- og ungdomspsykiatri. Man skal vælge, hvilken sektion man vil tilhøre. Sektionsskifte kan finde sted. Oplysning om et medlems sektionsskifte gives i indkaldelsen til et medlemsmøde.

Stk. 2. Selskabets møder er fælles for de to sektioner.

Medlemmer af selskabet, der samtidig er medlemmer af Foreningen af Yngre Læger, udgør Fraktionen af Yngre Psykiatere (FYP). Denne fraktion kan opstille egne vedtægter, der skal godkendes af selskabets bestyrelse. Fraktionen vælger sin egen ledelse, der fastsætter kontingent for medlemskab af fraktionen. Medlemmer af selskabet, der ikke ønsker optagelse i fraktionen, kan meddele dette skriftligt til selskabets bestyrelse.

Selskabets medlemmer kan efter bestyrelsens godkendelse slutte sig sammen i faglige interessegrupper under D.P.S. og derved bidrage til at give bredde til selskabets aktiviteter. Interessegrupperne kan ikke selvstændigt ytre sig på selskabets vegne. Interessegrupperne er økonomisk uafhængige af selskabet. Bestyrelsen udarbejder standardbestemmelser for interessegrupper.

Stk. 1. Selskabets bestyrelse består af 10 medlemmer, hvoraf én er formand.

Stk. 2. Formanden vælges særskilt på generalforsamlingen for to år ad gangen af begge sektioner i forening. Formanden kan ikke umiddelbart genvælges.

Stk. 3. De øvrige ni medlemmer vælges ligeledes for to år ad gangen. Umiddelbart genvalg kan finde sted, dog er den maksimale sammenhængende funktionsperiode 6 år. En eventuel valgperiode som formand indregnes ikke heri.

Stk. 4. Af de ni bestyrelsesmedlemmer vælges seks af den voksenpsykiatriske sektion og tre af den børne- og ungdomspsykiatriske sektion.

stk. 5. Forslag om opstilling af et medlem til bestyrelsesvalg kan fremsættes af ethvert medlem af den pågældende sektion.

Bestyrelsen meddeler med mindst 3 mdrs. varsel, tid og sted for den ordinære generalforsamlings afholdelse. Samtidig hermed indkalder bestyrelsen forslag fra selskabets

medlemmer til dagsordenspunkter for generalforsamling og opstilling af kandidater til bestyrelsen, herunder formand for selskabet. Opstillingen kan dog finde sted indtil punktets behandling på generalforsamlingen. Bestyrelsen udsender i forbindelse med indkaldelse til generalforsamlingen en oversigt over foreslåede medlemmer, herunder formand, og tilkendegiver i forbindelse hermed hvilke af de opstillede kandidater den anbefaler.

Bortset fra formandsposten konstituerer bestyrelsen sig selv med en næstformand fra hver sektion samt sekretær og kasserer.

Stk. 6 Ved formandens varige forfald konstituerer bestyrelsen sig med ny formand for perioden indtil næste generalforsamling. Ved varigt forfald hos øvrige bestyrelsesmedlemmer vælges ved næste ordinære generalforsamling nyt bestyrelsesmedlem for den pågældende sektion.

Stk. 1 Bestyrelsen nedsætter selskabets udvalg. Disse kan være stående eller nedsættes ad hoc. Medlemmer af stående udvalg udpeges for en to-års periode. Der er mulighed for genudpegning, dog er den maksimale sammenhængende funktionsperiode 6 år. I ekstraordinære tilfælde kan bestyrelsen dispensere fra 6-års reglen. Forud for udpegning af nye udvalgsmedlemmer indhentes forslag fra selskabets medlemmer. Det tilstræbes, at Fraktionen af Yngre Psykiatere er repræsenteret i alle udvalg.

Stk. 2 Udvalgene får økonomisk dækning fra selskabet til afholdelse af møde- og rejseudgifter efter de af bestyrelsen fastsatte regler herom.

Stk. 1. Der afholdes årligt ordinær generalforsamling i februar eller marts måned. Indkaldelse til generalforsamling med angivelse af dagsorden udsendes mindst tre uger i forvejen. Ekstraordinær generalforsamling skal med angivelse af dagsorden indkaldes med mindst 3 og højst 8 ugers varsel, hvis mindst 3 bestyrelsesmedlemmer eller 50 medlemmer kræver det.

Stk. 2. Den ordinære generalforsamling skal mindst have følgende dagsordenspunkter:

- 1) Valg af dirigent.
- 2) Beretning v/formanden.
- 3) Beretning v/kassereren.
- 4) Indkomne forslag.
- 5) Valg af bestyrelsesmedlemmer.
- 6) Valg af kollegial revisor.
- 7) Eventuelt.

Stk. 3. Ordentligvis udsendes formandens skriftlige beretning forud for den ordinære generalforsamling.

Stk. 4. Kassereren forelægger det reviderede regnskab til godkendelse. Det årlige kontingent fastsættes.

Stk. 5. Medlemmer kan indtil 2 mdr. forud for generalforsamlingens afholdelse fremsende forslag til dagsordenspunkter for generalforsamlingen. Bestyrelsen skal inden generalforsamlingen skriftligt meddele selskabets medlemmer emnet for disse forslag.

Stk. 6. Afstemninger ved generalforsamlinger afgøres ved simpel majoritet med de i 2 og 9 nævnte undtagelser. Afstemningerne skal foregå skriftligt og hemmeligt, hvis det kræves af blot et enkelt tilstedeværende medlem. Der kan ikke stemmes ved fuldmagt. Listeopstilling kan ikke finde sted.

9

Beslutning om lovændringer og betydningsfulde udadgående skridt kræver drøftelse ved en generalforsamling. Generalforsamlingen er kun beslutningsdygtig i de her nævnte sager, hvis mindst halvdelen af foreningens medlemmer er til stede. I modsat fald skal forslagene sendes til urafstemning. Generalforsamlingen kan efter almindelige afstemningsregler afgøre, om et forslag skal betegnes som et betydningsfuldt udadgående skridt. Ved urafstemninger skal bestyrelsen have givet medlemmerne skriftlig orientering om spørgsmålet. Afgørelsen træffes ved simpel majoritet blandt de afgivne stemmer.

Stk. 1. Som tilforordnede eller lignende for offentlig myndighed (f.eks. specialistnævnet) indstiller bestyrelsen efter opfordring fra den pågældende myndighed det nødvendige antal medlemmer og suppleanter for den pågældende funktion.

Stk. 2. De medlemmer og suppleanter, som bestyrelsen indstiller vælges efter følgende regler.

Stk. 3. Forud for valgene indkalder bestyrelsen forslag til opstilling af kandidater. Ethvert medlem af den pågældende sektion kan opstille kandidater, der skriftligt har erklæret sig villige til valg.

Stk. 4. Stemmeret til respektive sektioners tilforordnede m.v. har alle medlemmer af den pågældende sektion.

Stk. 5. Valgbare er alle medlemmer i sektionen, der har speciallægeanerkendelse i det pågældende speciale, og som er tilsluttet sektionen.

Valget sker ved urafstemning. Simpelt flertal er afgørende. Valget gælder for fire år, med mindre der af myndighederne er fastlagt særlige regler herom. Et medlem og en suppleant fra hver sektion afgår hvert andet år. Umiddelbart genvalg som tilforordnet kan ikke finde sted.

Stk. 1. Selskabets regnskabsår er kalenderåret.

Stk. 2. Regnskabet revideres af en revisor og af en på generalforsamlingen for 2 år valgt kollegial revisor. Sidstnævnte har mulighed for genvalg med maksimale sammenhængende funktionstid på 6 år.

Stk. 3. Medlemmerne hæfter ikke for selskabets forpligtelser.

Beslutning om selskabets ophævelse kræver en majoritet på mindst 4/5 af selskabets medlemmer ved urafstemning efter behandling på en generalforsamling.

I tilfælde af selskabets ophævelse tilfalder en eventuel kassebeholdning Psykiatrisk Forskningsfond, subsidiært andet fond til fremme af psykiatrisk forskning.

Cirkulære med relation til ovenstående love.

1. Ved opstilling af kandidater til bestyrelsen skal det indgå i overvejelserne, at formanden som hovedregel vælges blandt personer, der har sæde i bestyrelsen. Dette betyder ikke, at alle bestyrelseskandidater skal være formandsemner, men blot at bestyrelsen bør være således sammensat, at kontinuitet mellem bestyrelsespladser og formandspost kan sikres.
2. Ved bestyrelsens sammensætning er kriterier som geografisk tilhørsforhold, stilling som yngre læge/fastansat læge, ansættelse på ungdomspsykiatrisk afdeling, overlæge eller praktiserende speciallæge, samt hensynet til kønsfordelingen af betydning. Dog bør hensynet til den enkelte kandidats kvalifikationer og engagement ikke kunne trænges i baggrunden af rigoristisk hensyntagen til de øvrige nævnte kriterier.
3. For at bedre muligheden for, at alle dele af landet kan være repræsenteret ved generalforsamlingerne, skal der tages geografiske hensyn ved placeringen af disse.
4. I forbindelse med etablering af det børne- og ungdomspsykiatriske speciale bør det i en overgangsfase tilstræbes, at den børne- og ungdomspsykiatriske repræsentation i bestyrelsen stammer fra såvel børne- som ungdomspsykiatriske afdelinger. Ligeledes bør det i en overgangsfase sikres, at de voksenpsykiatriske uddannede ungdomspsykiatere repræsenteres i relevante udvalg: det børne- og ungdomspsykiatriske videreuddannelsesudvalg, det børne- og ungdomspsykiatriske psykoterapiudvalg, I-kursusudvalg og det voksenpsykiatriske videreuddannelsesudvalg.

2. Standardbestemmelser for interessegrupper i D.P.S. (jvf. DPS's love 5).

Interessegrupperne kan, såfremt de ønsker det, organisere sig efter følgende retningslinier.

1. Interessegrupperne er medlemsgrupperinger under Dansk Psykiatrisk Selskab og respekterer således i det hele Dansk Psykiatrisk Selskabs love og beslutninger vedtaget af selskabets generalforsamling og bestyrelse.
2. Interessegruppens formål er at fremme og øge kendskabet til særlige discipliner indenfor psykiatrien ud fra såvel handlings- som forskningsorienterede synsvinkler.
  - a. For at opnå dette kan interessegrupperne arrangere egne møder om relevante problemstillinger og bistå Dansk Psykiatrisk Selskab med at organisere møder, kurser m.v.
  - b. Interessegrupperne kan afgive udtalelse til bestyrelsen for Dansk Psykiatrisk Selskab efter anmodning og på eget initiativ.
  - c. Interessegrupperne kan ikke selvstændigt ytre sig på selskabets vegne.
3. Ethvert medlem af Dansk Psykiatrisk Selskab kan blive medlem af en interessegruppe.
4. En interessegruppe kan tillade optagelse af ekstraordinære medlemmer, dvs. personer med faglig interesse for området, som ikke er medlemmer af Dansk Psykiatrisk Selskab. Ekstraordinært medlemskab kræver individuel godkendelse af interessegruppens kompetente organ. Ekstraordinære medlemmer kan ikke indvælges i interessegruppens kompetente organer og kan ikke deltage i behandling af sager omfattet af 2b.
5. Grupperne afgør selv, hvorledes deres organisatoriske opbygning skal være.

20. FYPs VEDTÆGTER

1

Fraktionen af Yngre Psykiatere (FYP) er en fraktion af Dansk Psykiatrisk Selskab (DPS).

Fraktionens formål er at fremme yngre børne- og ungdomspsykiateres og voksenpsykiateres interesser inden for DPS's formålsparagrafs rammer.

Dette opnås ved:

- 1) at nedsætte arbejdsgrupper, som har til opgave at udforme oplæg til diskussionsmøder,
- 2) at oprette og opretholde informationsvirksomhed, kombineret med indbyrdes kommunikation,
- 3) at opstille medlemmer af FYP ved valg til DPS's bestyrelse og holde denne informeret om FYP's synspunkter.

I FYP optages yngre psykiatere, der er medlemmer af DPS og F.a.y.L. Indmeldelse i FYP sker automatisk ved indmeldelse i DPS. Udmeldelse følger automatisk udmeldelse af F.a.y.L eller DPS. Yngre psykiatere i DPS, der ikke ønsker medlemskab af FYP, kan udmelde sig i henhold til 4 i DPS' love.

Ordinær generalforsamling afholdes årligt i november måned. FYP's ledelse indkalder skriftligt hertil med 3 ugers varsel. Indkaldelsen skal indeholde en dagsorden med følgende punkter:

1. Valg af dirigent.
2. Beretning fra ledelse og arbejdsgrupper.
3. Godkendelse af regnskab og fastlæggelse af kontingent.
4. Valg af ledelse, medlemmer af arbejdsgrupper og revisorer og opstilling af eventuelle FYP kandidater ved valg til DPS' bestyrelse.
5. Eventuelt.

Kandidater til FYP's ledelse skal indkaldes af ledelsen inden 1. september, og opstilling kan finde sted før eller på generalforsamlingen.

Et medlem kan ved skriftlig henvendelse til FYP's ledelse senest 1. oktober få en sag optaget som selvstændigt punkt på dagsordenen. Afgørelser på generalforsamlingen træffes ved simpelt stemmeflertal,

j. dog ¶12 og ¶13. Afstemningen skal være skriftlig, hvis blot et medlem forlanger det.

¶5

Ekstraordinær generalforsamling kan indkaldes af FYP's ledelse, hvis 3 medlemmer af denne ønsker det. Hvis en tredjedel af medlemmerne skriftligt begærer dette over for ledelsen, skal denne inden 14 dage skriftligt indkalde til ekstraordinær generalforsamling med 14 dages varsel.

¶6

Kassereren fremlægger revideret regnskab, budget og kontingentforslag ved den ordinære generalforsamling.

¶7

Stk. 1. På generalforsamlingen vælges ledelsesmedlemmer. Ledelsen skal så vidt muligt sammensættes af både børne- og ungdomspsykiatere og voksenpsykiatere, således at der bor ledelsesmedlemmer såvel øst som vest for Storebælt. Afstemningen er skriftlig og foretages af de fremmødte på generalforsamlingen ved udfyldelse af stemmeseddel med navne på medlemmer, som opstiller til valg.

Antallet af navne på stemmesedlen må højst være lig antallet af pladser på valg.

Stk. 2. Der vælges efter flest stemmer 4 ledelsesmedlemmer for 2 år i ulige år og 3 ledelsesmedlemmer for 2 år i lige år. Ved et medlems afgang fra ledelsen efter mindre end et års funktion vælges ved den årlige generalforsamling den af de opstillede kandidater, der har fået flest stemmer efter de indvalgte ledelsesmedlemmer, som nyt medlem for det resterende år.

Stk. 3. Ved stemmelighed foretages om nødvendigt ny afstemning af de fremmødte på generalforsamlingen, og ved fortsat stemmelighed foretages lodtrækning mellem kandidaterne med lige antal stemmer.

¶8

Ledelsen konstituerer sig umiddelbart efter generalforsamlingen med en formand, en sekretær og en kasserer med den begrænsning, at en person kan vælges til formand højst 2 på hinanden følgende år. Ledelsen koordinerer fraktionens arbejde. Protokollat over alle ledelsesmøder skal underskrives af mindst 3 ledelsesmedlemmer.

9

Generalforsamlingen eller ledelsen kan nedsætte arbejdsgrupper til behandling af specielle opgaver.

10

Medlemmer af FYP i DPS' bestyrelse er bisiddere i FYP's ledelse. De har møderet ved alle ledelsesmøder i FYP og mødepligt, når ledelsen ønsker det. Medlemmer af FYP i DPS' udvalg er medlemmer af tilsvarende arbejdsgrupper, der er nedsat af fraktionen.

11

Rejseudgifter for medlemmer af ledelse og arbejdsgrupper til indkaldte møder refunderes efter gældende aftale med ledelsen.

12

Beslutning om fraktionens ophør skal vedtages ved to på hinanden følgende generalforsamlinger. Mindst 2/3 af de fremmødte skal ved hver af disse generalforsamlinger stemme for ophøret. Ved fraktionens ophør tilfalder en eventuel formue DPS.

13

Vedtægtsændringer kræver mindst 2/3 flertal blandt de fremmødte på generalforsamlingen. Forslag til vedtægtsændringer skal være udsendt til medlemmerne samtidig med indkaldelse til generalforsamling.

